

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

De blijdschap van diaken
Karel Bennenbroek

Concentratie, geduld en
een vaste hand is ook bij óns
de sleutel tot succes...

In ons atelier
vervaardigen wij
al ruim 40 jaar
op professionele
wijze gilde- en
koorkleding.

OOK ACCESSOIRES
ZOALS HOEDEN, SOKKEN,
VEREN, RIEMEN, ETC. ZIJN
BIJ ONS VERKRIJGBAAR

't atelier

Kreitenmolenstr. 134 • 5071 BJ Udenhout
TEL (013) 511 49 23 • www.tatelier.eu

Vaandels, Vendels en Vlaggen
Joke Willigers

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
info@willigers.eu www.vaandel-vendel.nl

online en offline
vormgeving

06 101 950 77
info@olafs.nl
www.olafs.nl

Bezoekadres
Daalakkersweg 2-138
5641 JA Eindhoven

Postadres
Hooiland 15
5663 HL Geldrop

GILDEZILVER

NOUD PETERS EDELSMID

Le Blanc steenstraat 76 - 5831 JH Boxmeer
T 06 20 07 10 55 - E.denhoek.peters@gmail.com

Maandag gesloten
Dinsdag, woensdag, donderdag van 9.30-17.30
Vrijdag 9.30-20.00
Zaterdag 9.30-17.00

Gildeleden graag vooraf een afspraak maken.

Blinkt uit in vakmanschap

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over
de knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

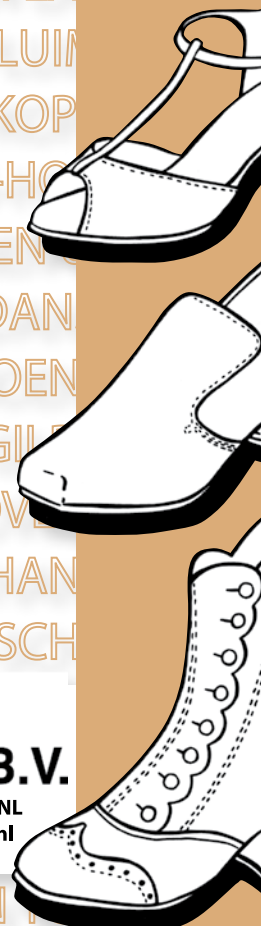
Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LA
PLUIMEN-VEREN-PLUI
KOPPELS-RIEMEN-KOP
HOEDEN-SHAKO'S-HO
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN DAN
HISTORISCHE-SCHOEN
GILDESCHOENEN GIL
OVERSCHOENEN OVE
HANDSCHOENEN HAN
OPERA-OPERETTE-SCH
TONEELSCHOENEN

**VAN
BEERS B.V.**

Engelsestraat 6, 5171 DW Kaatsheuvel • NL
T: (0416) 27 22 54 • E: info@vanbeersbv.nl
Internet: www.vanbeersbv.nl

Driemaandelijks magazine van de
Noordbrabantse schuttersgilden
Uitgave van de stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233x.
Jaargang 68 (2021) nummer 1

HOOFDREDACTEUR

Gert van Elderen
M 06 51 39 56 08
E hoofdredactie@degildetrom.nl

REDACTIE NIEUWSBRIEF

Peter van Kuijen
T 06 44 62 30 73 E nieuwsbrief@degildetrom.nl

CORRECTOR

Eline Streek
T 06 42 21 39 20 E corrector@degildetrom.nl

AFGEVAARDIGDEN

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden/E.G.S.
Annie Maas
T 06 15 34 08 79 E secretariaat@schuttersgilden.nl

VERSLAGGEVER

Jan Meulemeesters
T 0492-32 17 06 M 06 43 97 13 25 E reporter@degildetrom.nl

KRINGREDACTEUREN

LAND VAN CUIJK
Hanny Hamers-Heessen
T 0486 41 15 52 M 06 20 79 96 51 E redactie.cu@degildetrom.nl

KEMPENLAND

Ton Steenbakkers,
M 06 29 58 15 40 E redactie.ke@degildetrom.nl

MAASLAND

Hetty Verhoeven
T 073 532 32 44 M 06 30 58 26 09 E redactie.ma@degildetrom.nl

KWARTIER VAN OIRSCHOT

Gert van Elderen
M 06 51 395 608 E redactie.kw@degildetrom.nl

PEELLAND

Stefan van Heugten
M 06 53 69 31 76 E redactie.pe@degildetrom.nl

BARONIE EN MARKIEZAAT

Cees Martens
T 076 596 20 19 E redactie.bm@degildetrom.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

E secretariaat@degildetrom.nl

BETALINGEN

Rekeningnummer: IBAN-nr: NL87 RABO 0134 5088 34
Stichting De Gildetrom

AUTEURSRECHT OP BRIEVEN EN INGEZONDEN STUKKEN

Lezers die brieven of ingezonden stukken sturen ter publicatie behouden hun auteursrecht, maar verlenen door inzending onbeperkt toestemming het materiaal te publiceren - al dan niet in verkorte of bewerkte vorm - en in alle uitgaven, in print of elektronisch, van De Gildetrom en het op te slaan in (elektronische) databanken en andere bestanden.

Voorwoord

Beste lezers,

Het zijn bizarre tijden, het lijkt wel of het gilde-leven tot stilstand is gekomen. De maatschappij zoekt naar de mogelijkheden om sociaal contact te houden. Niet te vereenzamen achter gesloten deuren. Maar de noodzakelijke maatregelen zijn nu eenmaal nodig. Een bijzondere strijd tegen een onzichtbare vijand; het Corona-virus. Niet tastbaar, maar soms met verschrikkelijke gevolgen.

In deze Gildetrom zal het u opvallen dat er helaas een toename is van 'In Memoriam-berichten'. Een gevolg van de voorgenoemde vijand.

Maar de gilden bestaan al honderden jaren en laten zich niet van slag brengen. Ze gaan de strijd aan. Zoals u kunt lezen zijn gilden creatief en passen zij zich aan de omstandigheden aan. Digitaal is soms het sleutelwoord. Een modernisering die deuren opent naar de jeugd.

Of gewoon activiteiten organiseren zoals een koningschieten met de benodigde aanpassingen. En sociale activiteiten voor de gemeenschap met als doel zichtbaar te blijven als gilde. "Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan."

Als redactie doen wij dat ook. Zo zal het de oplettende lezer zijn opgevallen dat artikelen die vallen onder het kringnieuws soms wat langer zijn dan toegestaan. De oorzaak is het teruglopende aanbod van kringnieuws en als hoofdredacteur geef ik de ruimte om wat speelser te werken. Op deze wijze behouden wij voor u een waardige Gildetrom.

Ik wens u veel leesplezier toe en blijf gezond.

Gert van Elderen ■

Over de coverfoto

Op de cover-foto zien we de blijdschap van diaken Karel Bennenbroek, bijna veertig jaar gildebroeder van het Sint Agathagilde. Hij schoot de koningsvogel neer en werd daarmee koning van het Sint Agathagilde Heeze. Tegelijkertijd realiseerde hij zich dat het wel eens een héél bijzondere koningstijd zou kunnen gaan worden, met de nodige beperkingen.

Over de middenfoto

Groepsfoto van de jeugd kring Kempenland.

Sluitingsdatum inzending kopij voor nummer 2: 1 mei 2021.

Stuurt u alstublieft de kopij zo snel mogelijk door naar uw kringredacteur. Kopij die na 1 mei 2021 binnenkomen, verschijnen in nummer 3-2021.

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen voor 2020 zijn:

Particulier abonnement € 13,00 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 10,00). Collectief abonnement via gilde € 10,00.

Buitenlands abonnement: € 20,00. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting De Gildetrom. De ingezonden artikelen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

Vormgeving en lay-out: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Printplan Eindhoven. Oplage: 3000 stuks.

Een nieuwe naam, maar dezelfde gezichten

Andriessen Goud- en Zilveratelier

is sinds 1 januari 2021 veranderd in:

Atelier Stiphout

Voor al uw Schutters- en Gildezilver

Luuk Berbers & Cora Postema

Het adres blijft:

Dorpsstraat 18

5708 GH Helmond (Stiphout)

☎ 0492-550792

✉ info@atelierstiphout.nl **LET OP: nieuw mailadres**

🌐 www.atelierstiphout.nl

De koningsschilden van **Kees Ketelaars** Eigentijdse vormgeving met gevoel voor traditie

Sieraden Sculpturen Schilderijen

Kees Ketelaars

Di t/m Vr 9-18u Za 9-13u www.keesketelaars.nl 013-5133168

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

Leenderweg 37

5554 CK Valkenswaard

TEL. 040 - 204 24 89

goudsmidbijsterveld@hetnet.nl

www.goudsmidbijsterveld.nl

EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT

Het kost maar 5 euro

Het kost maar € 5,00 om een advertentie
van vier kolomregels in De Gildetrom te plaatsen.

De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent
en de advertentie geen commercieel oogmerk heeft.

U kunt de tekst, maximaal vier kolomregels, sturen aan:

De Gildetrom

secretariaat@degildetrom.nl

Rekeningnummer:

IBAN-nr: NL87 RABO 0134 5088 74

T.n.v. Stichting De Gildetrom

Kleintje:

Te koop gevraagd:

Een vlakkruisboog. Het liefst een ouderwetse.

Ben van de Rijdt: 06-24 76 97 69

8

Een kapel uit respect en waardering voor het verleden

10

Kapellen en altaren in Peelland (4)

20

De jeugd heeft de toekomst!

29

Is er toekomst voor het gilde?

Van de redactie

Een tijdelijke aanpassing voor ingezonden artikelen 6
Nieuw thema "Trots op onze gilden" 6

Informatief

De historische rijkdom van de gilden 6
Een kapel uit respect en waardering voor het verleden 8
Kapellen en altaren in Peelland (deel 4) . . . 10
De gildekaars van Kring Peelland 10
Sint Willibrordusput in Bakel 12
Sint Joris altaar in de Heilige Maria presentatie kerk in Asten 14

Reportage

Twee keer honderd bij gilde Sint Jan Baptista Leenderstrijp 16
Gildekoning in Coronatijd 18

Jeugd

De jeugd heeft de toekomst! 20
Niet samen, da's apart. Het jaar van de jeugd van kring Kempenland 21
Bingo-challenge jeugd, Gilde Salvator Mundi, Oeffelt 21

Ingezonden

Bedankbriefje oud-commissaris van de Koning 22
Gildebroeders en -zusters 23
Afscheid van de Heilige Willibrorduskerk te Heeswijk-Dinther 24
Gildebroeder, ben je altijd en overal! 25

Interview

Jeugdige hoofdman Den Dungen vol vertrouwen 28

Federatienieuws

Van het NBFS bestuur 29
Is er toekomst voor het gilde? 29
Het jaar 2020, een zeer bijzonder jaar . . . 32

Kringnieuws

Land van Cuijk 33
Kempenland 34
Maasland 35
Kwartier van Oirschot 38
Peelland 40
Baronie en Markiezaat 41

In memoriam 42

Foto uit vervlogen tijden 47

Agenda 48

Een tijdelijke aanpassing voor ingezonden artikelen

In het voorwoord kon u het al lezen. Momenteel geldt er een versoepeling voor de ingezonden artikelen. Kringnieuws-berichten zijn nu soms wat langer dan de toegestane tweehonderd woorden en tellen niet één maar meerdere foto's. Daarmee behouden we een gevulde Gildetrom. ■

Nieuw thema "Trots op onze gilden"

Momenteel is de redactie voor een nieuw thema "Trots op onze gilden" op zoek naar artikelen over kunstwerken die specifiek gemaakt zijn over het gilde.

In verschillende dorpen en steden staan kunstwerken die met gilden te maken hebben. Als voorbeeld dit kunstwerk in Gemert. Misschien dat er in uw dorp of stad ook een kunstwerk staat dat met uw gilde te maken heeft. Wilt u in dat geval de kringredacteur van uw kring hierover de informatie sturen? Zoals bijvoorbeeld een mooie foto, de naam van degene die het kunstwerk heeft gemaakt, wat het verhaal is achter dit kunstwerk, hoe het tot stand is gekomen, enzovoort. Stuur uw bijdrage indien mogelijk zo snel mogelijk in.

De inzendingen rond dit thema worden in één van de volgende nummers van De Gildetrom geplaatst. ■

INFORMATIEF

Door Rene van Hal

Haal ze uit de kast

In de periode 5 tot en met 20 september 2020, was het Raadhuis in Ravenstein ingenomen door het plaatselijke Sint Barbaragilde. In dit historisch pand toonde het gilde in verschillende ruimten -waaronder de oude raadzaal- een deel van haar rijkdom. Vaandels, trommen, foto's, films, zilver en uniek archiefmateriaal.

De historische rijkdom van de gilden

Materiaal dat normaal in de archieven is opgeborgen en slechts sporadisch in deze omvang wordt gepresenteerd. Juist een dergelijke presentatie laat zien welke belangrijke rol de gilden hebben. En welke rol ze hadden in de geschiedenis van een gemeenschap en misschien nog steeds hebben. Natuurlijk presenteert elk gilde zich verschillende keren per jaar naar buiten door deel te nemen aan plaatselijke activiteiten en gilde-dagen. Alleen krijg je dan toch een eenzijdig beeld. Daarbij is 2020 wel een heel bijzonder jaar geworden, waarin de gilden maar beperkt hun reguliere activiteiten mochten organiseren en daardoor veel minder zichtbaar waren.

RAVENSTEIN

Geïnteresseerd geraakt door de verschillende berichten op 'social media' reed ik op donderdagochtend 10 september naar dit vestingstadje

aan de Maas. Midden in dit stadje staat het historische en monumentale raadhuis. De gildenvlag wappert aan de gevel. Dat geeft je een gevoel dat je welkom bent. En zodra je binnenstapt voel je jezelf thuis en proef je de gildesfeer. Leden van het Barbara Gilde heten je welkom en wijzen je de weg. Bij een eerste blik die je werpt word je overweldigd door de verschillende attributen van dit gilde en de vele foto's die een beeld geven van de levendigheid van het gilde. Veel komt natuurlijk niet onbekend voor wanneer je zelf ook regelmatig een gilde-dag hebt bezocht en de tentoonstellingen die op deze dagen zijn ingericht. Alleen schijn bedriegt, want wanneer je de looproute volgt tref je documenten, Caerten, historische verslagen, ledenlijsten en veel ander materiaal aan. Zaken die vaak zijn opgeborgen in archieven en kluizen. Met een dergelijke tentoonstelling krijg je pas een totaalbeeld van de

rijkdom van een eeuwenlange historie waarover een gilde beschikt. Wat daarbij natuurlijk onontbeerlijk is, is dat er een goede beschrijving of toelichting bij zit. En in Ravenstein was daar veel

Impressie tentoonstelling Ravenstein.

energie ingestoken, ondersteund door de aanwezigheid van gilde-leden die veel historische kennis hebben. Na een paar uurtjes vertoeven op deze tentoonstelling laat je op de terugweg naar Soest nog even alle indrukken op je inwerken. En constateer je dat elk gilde zo haar eigen geschiedenis kent en een unieke plek in de plaatselijke gemeenschap inneemt.

WAAROM WORDT DEZE RIJKDOM NIET MEER EN BREDER GEPRESENTEERD?

Op de avond na mijn bezoek bel ik met één van de organisatoren van deze tentoonstelling, Hanny Hamers. Ik complimenteer haar met deze tentoonstelling en deel mijn ervaringen met haar. Samen constateren we dat de gilden een rijkdom hebben die ze veel breder zouden moeten presenteren. Zeker nu we op zoek zijn naar een nieuwe toekomst en we daarbij anderen (vooral jongeren) zullen moeten betrekken, willen we ook toekomst hebben. Natuurlijk treffen we in veel gilde-lokaliteiten gilde-zilver, prijzen en bijzondere foto's aan. En tijdens de tentoonstellingen op de gildedagen wordt een breder beeld gepresenteerd. Maar voor het brede publiek zijn dit soort zaken maar beperkt zichtbaar. Daarbij moeten we het vaak hebben van eenmalige activiteiten door het organiseren van een wisseltentoonstelling in een plaatselijk of regionaal museum.

LIMBURGS SCHUTTERIJ MUSEUM STEYL

In het Limburgse Steyl staat het Limburgs Schutterij Museum (www.schutterijmuseum.nl). Dat is, denk ik, een plek waar de schutterijen in hun volle omvang worden gepresenteerd. Een unieke locatie in een voormalige parochiekerk, waarin -op een professionele wijze- het Limburgs Schutterswezen wordt gepresenteerd met historische informatie, attributen met uitgebreide beschrijvingen en vele andere dingen.

Gildekamer in Museum Soest.

Limburgs Schutterij Museum.

Dit alles wordt beheerd door een Stichtingsbestuur, veel vrijwilligers en conservator Luc Wolters. De Oud Limburgse Schuttersfederatie is daarbij actief betrokken. Naast museum worden hier ook veel activiteiten georganiseerd, zoals een concours van muziek van de schutterijen op de eerste zondag van november.

Ook Gelderland had tot 2017 in het Liemers Museum in Zevenaar een schuttersmuseum ingericht. Daar was op een bescheiden wijze een overzichtstentoonstelling ingericht van het Gelders schutterswezen. Op dit moment wordt het Liemers Museum verhuisd naar een nieuwe locatie en wordt er gewerkt aan een herinrichting.

In het Noordbrabantse bestaat (voor zover mij bekend) nog geen centrale plek waar de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden de bij haar aangesloten gilden en schutterijen presenteert. Deze presentaties blijven vaak beperkt tot zogenaamde wisseltentoonstellingen in plaatselijke dan wel regionale musea; vaak met een beperkt thema als zilver of heiligen. Natuurlijk vind je in het Noord-Brabants Museum onder andere gilde-attributen als zilver en vaandels. Alleen daarmee wordt het

Gelders Schuttersmuseum.

Brabantse gildewezen en haar rol in de samenleving slechts beperkt onder de aandacht van de bezoekers gebracht. Dat alles heeft natuurlijk ook te maken met de kosten die aan het inrichten en onderhouden van de tentoonstellingen zijn verbonden. Daarvoor is men afhankelijk van subsidies.

GILDEKAMER ALS ONDERDEEL VAN MUSEUM SOEST

Het Groot Gaesbeeker Gilde of Sint Aechten Schuttersgilde van Soest heeft al vele jaren een eigen ruimte in het plaatselijke "Museum Soest". Hierin is een gildekamer ingericht waar het gilde haar historie en belangrijke attributen presenteert, zoals oude vaandels, gilde-zilver en een galerij van oud-koningen. Dit alles wordt ondersteund met verschillende panelen waarmee de historie wordt toegelicht. Om attractief te blijven voor het publiek is het noodzakelijk dat er regelmatig updates plaatsvinden en soms wel een complete herinrichting wordt georganiseerd. Ook al is het kleinschalig; wat opvalt is dat de bezoekers een dergelijke opzet zeer waarderen en dat ze bekend worden met de achtergronden van de functie van het gilde door de eeuwen heen.

AANBEVELING

Er is de laatste jaren al vaak gesproken over de wijze waarop de gilden en schutterijen zich zouden moeten presenteren om ook nieuwe aanwas te genereren. Het "uit de kast" halen van historisch materiaal en het tijdens een tentoonstelling presenteren zou daarbij een extra dimensie kunnen geven. Dat ervaart ook de organisatie van het Barbara Gilde uit Ravenstein. Misschien dat juist deze wat rustige gilde-tijd inspireert om deze uitdaging aan te gaan. ■

Alle foto's zijn gemaakt door René van Hal en komen uit eigen collectie.

Tussen het Maasland en de Meerij -omringd door een uitgestrekt bos en heidegebied- ligt aan de noordrand van de Peel het gastvrije Brabantse dorp Nistelrode.

Een kapel uit respect en waardering voor

Daar is het gilde Sint Antonius Abt-Sint Catharina thuis. Als hommage aan de twee gilden die in het verleden in Nistelrode actief waren, draagt het gilde hun beider namen. Het Sint Antonius Abt gilde wordt reeds in 1390 vernoemd en bezat een kapel (rond 1434) aan Laar. Na 1648 (in de generaliteits-periode) deed de kapel dienst als school, in de Franse tijd was het een opslagmagazijn voor soldaten en nadien bewoning door twee gezinnen.

Omdat het eeuwenoude kerkgebouw te klein werd vond de toenmalige geestelijkheid dat de kapel en de grondeigendommen van de gilden geschonken moesten worden aan de parochie. Om zo plaats te maken voor een nieuw te bouwen Godshuis. Onder 'lichte' drang zijn kapel en gronden in 1839 verkocht. Hiermee werd het einde van het voortbestaan van de eeuwenoude gilden ingeluid. Zowel het Sint Antonius Abt gilde alsook het Sint Catharina Gilde werden in 1855 slapend tot aan de herinrichting in 1990. Slechts de oude kapelklok uit 1706 laat af en toe van zich horen vanuit de huidige Sint Lambertuskerk.

Zo'n tiental jaren geleden werd de gedachte geopperd om met de bouw van een kapel een oude traditie in ere te herstellen. Uitgebreid en vaak is er gesproken over het kostenplaatje, over het kapelbeheer en de verwachte belangstelling van derden om de kapel te bezoeken. In 2014 kwam het sein op groen te staan toen de gilde-leden instemden met de bouw van een kapel. Aangezien in de huidige tijd van veel kerkgebouwen de deuren worden gesloten geeft het menigeen een gevoel van waardering dat er recent een kapel is gebouwd. Dit uit respect voor het verleden, waarin het katholieke onderwijs ons heeft leren lezen en schrijven.

Uitgegaan van een niet alledaagse vormgeving is er contact opgenomen met een kunstenaar die kennis had van kunstzinnige bouwobjecten. Met Henk Eikenaar uit Riel had het gilde de juiste persoon gevonden. Zijn ontwerp werd middels een op schaal gemaakte maquette

Kapel met op de voorgrond het Canadees herinneringsmonument.

voorgelegd aan de gilde-leden, die er hun goedkeuring aan gaven.

Gestreefd werd naar een onderhoudsarm gebouw. Betonnen muren in de gilde-kleuren, okergeel en kobaltblauw. De rvs-dakbedekking is gecoat in een frisse rode kleur. Ook alle kozijnen en de toegangsdeur zijn vervaardigd uit geel gecoat rvs-materiaal. De binnenvloer is uitgevoerd in onverslijtbare gebakken vijfduimers. Zo kan het gebouw de tijd trotseren. De locatie van de kapel is dichtbij de plek van de voormalige eeuwenoude kerk die was toegewijd aan 'den Heilige Lambertus'. Hij staat daarmee min of meer op een historische plek.

Na de gemeentelijke bouwvergunning werd een ploeg samengesteld die belangeloos onder de deskundige leiding van vaandrig Adriaan van Wanrooij met de bouw-activiteiten begon. Alle beschikbare vrije uren werden benut en stap voor stap verzezen de contouren van het gebouw. Door de vele gratis verzamelde bouwproducten konden de bouwkosten binnen de perken worden gehouden.

In de kapel werden nissen uitgespaard voor de gilde-heiligen en voor de parochie-heilige Sint Lambertus. Deze drie nissen zijn voorzien van slagvast glas. Naast elke nis hangt een

bord met een verklarende tekst over het betreffende beeld.

Op verzoek van het gilde ontwierp de kunstenaar Henk Eikenaar unieke sculpturen van Sint Antonius Abt en Sint Catharina. Terwijl het negenenvijftig centimeter hoge Lambertusbeeld een creatie is van de Haagse kunstenaar Hans van der Pennen. Hij ontwierp het in opdracht van de gemeente Bernheze voor een ander project, zo'n twintig jaar eerder. Dit Lambertusbeeld diende als ontwerp voor een zes meter hoog beeld dat geplaatst zou worden aan de snelweg A50. Spijtig genoeg wees de toenmalige CDA-burgemeester het ontwerp af vanwege een 'te katholieke uitstraling'.

Ondanks de vele protesten -waaronder de stem van de conservator van het Religieus Museum- werd het grotere kunstwerk niet uitgevoerd. Omdat Lambertus de parochieheilige van Nistelrode is en de locatie van het grotere beeld bovendien recht tegenover ons gildehuis was gedacht, heeft het ontworpen Lambertusbeeld uit piëteit een prominente plaats gekregen in een nis binnen de kapel. Zo is recht gedaan aan de heilige die ons gebied heeft gekerstend.

het verleden

Voor de kapel staat de fraaie puntvormige gildetafel. Het ontwerp is van de Tilburgse kunstenaar Jeroen Doorenweerd. De gildetafel is ter beschikking gesteld door de gemeente. Aan deze welkome ontmoetingsplaats met riant zitmogelijkheden wordt door de bezoeker uitgerust en gemijmerd. Ook werd op deze ontmoetingsplaats -op verzoek van de heemkundekring Nistelvorst- het Canadees herinnerings-monument geplaatst. Een eerbetoon aan hen die hun leven gaven voor onze vrijheid. Het samengaan van deze drie elementen stralen rust uit op deze plek.

Besloten werd om de inwijding van de gildekapel te laten samenvallen met het vijftigjarige jubileum in 2016 van de herinrichting. Boven de kapeldeur is het jaartal 2016 aangebracht. Hulpbisschop Rob Mutsaerts ging voor in de inwijdingsmis en zegende de gildekapel in. Deken en parochiepastoor Frits Ouwens (eveneens beheerder van een depot kerkelijke kunst) schonk een Mariabeeld, vervaardigd door de kunstenaar Hans Goddefroy. Deze waardevolle aanwinst siert eveneens de gildekapel. Bij het overlijden van een gildelid wordt een foto met rouwrand en een brandende kaars bij het Mariabeeld geplaatst.

In de nis links Sint Antonius Abt, rechts Sint Catharina.

De fraaie puntvormige gildetafel.

In overleg met gemeente Bernheze en de ANWB zijn de knooppunten van de fietsroutes aangepast en is de gildekapel hierin opgenomen. Ook de heemkundekring heeft een fietsroute samengesteld waarin een kapelbezoek is verwerkt. Regelmatig nemen passanten een kijkje in de kapel, steken er een kaarsje op en rusten uit aan de ontmoetings-gildetafel. In deze COVID-19 periode worden er opvallend meer bezoeken gebracht gelet op het kaarsenverbruik.

Op de voorgrond van het terrein staan vier hoge vlaggenmasten waar op bijzondere momenten de vlaggen (2 meter bij 3 meter groot) worden gehesen.

Het kapelbeheer is in handen van een echtpaar uit de directe omgeving. Met het uitlaten van de hond wordt 's ochtends de kapeldeur

geopend en 's avonds weer gesloten. Het echtpaar meldt opvallende zaken in en om de kapel, maar ook of de kaarsen tussentijds op zijn. Bovendien is er een vorm van sociale controle door de buurt. Dag en nacht branden er ledlampen waarmee het licht naar buiten een fraaie uitstraling geeft door de blauw en geel gekleurde ramen. Wekelijks worden -door de vrijwilligers van de woensdagmiddagploeg- de kapel en de omgeving schoongehouden. Ook de kaarsen worden dan aangevuld.

De gildekapel met zijn eigentijdse ronde vormgeving (die oneindigheid symboliseert) heeft merkbaar een groeiende belangstelling.

Het gilde is blij iets te hebben kunnen toevoegen aan het welbevinden van de gemeenschap. Meer informatie is te lezen op: www.gildenistelrode.nl. ■

Het beeld van de parochieheilige Sint Lambertus.

Een foto van een overleden gildelid bij het beeld van de Heilige Maagd.

Kapellen en altaren in Peelland (deel 4)

In deze Gildetrom sluiten we onze toertocht door Peelland af. We stoppen in Asten, waar in de parochiekerk van Heilige Maria Presentatie een altaar staat waarbij het Sint Jorisgilde een bijzondere rol speelt. Niet erg veel voorkomend is de put gewijd aan de Apostel van Nederland, Sint Willibrordus. Maar dankzij de inspanningen van de gildebroeders mag Bakel zich de trotse bezitter noemen van zo'n put. Tot slot stoppen we ook nog even bij Onze Lieve Vrouw in Ommel.

We hopen dat jullie met plezier kennis gemaakt hebben met de kapellen en altaren in Peelland. En je weet het; ze zijn een bezoekje zeker waard. Wees welkom.

De gildekaars van Kring Peelland

De jaren dat heel veel mensen meerdere keren per jaar deelnemen aan een processie ligt al lang achter ons. Ik kan me nog vaag herinneren dat we vroeger in het voorjaar 's morgens vroeg een processie liepen 'voor de gewassen op het veld'.

Het grote plein voor het oude gemeentehuis in Uden is in die jaren eens per jaar de plek voor de grote Sacramentsprocessie. Als je daarin mee mag lopen voel je jezelf wel echt bijzonder.

Toch is er nog iets van die traditie uit het Rijke Roomse Leven overleefd gebleven in Kring Peelland. Zo trekken er jaarlijks nog vele bedevaartgangers en ook gilden naar Handel.

Daar, in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming, wordt Onze

Lieve Vrouw van Handel geëerd. Wat minder bekend -maar daardoor niet minder bezocht- zijn Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand in de kapel aan de Bosscheweg in Aarle-Rixtel en Onze Lieve Vrouw van Binderen, Lelie onder de Doornen in Helmond-Noord. Maar ook de Maria's in de parochiekerken krijgen bezoek. De Maria in de Sint Willibrorduskerk in Deurne draagt (dankzij de nijverige handen van vele dames) elk seizoen een ander prachtig kleed.

Al vele jaren kent ook Ommel een bloeiende Mariaverering, die met name in de meimaand zichtbaar is. En ook al heel veel jaren leveren de gilden uit Kring Peelland daar een bijdrage aan. Kenden we oorspronkelijk een gildeprocessie op Hemelvaartsdag; de laatste jaren is deze samengevoegd met een andere processie tot de 'Grote en gildeprocessie'. Deze vindt jaarlijks plaats op de derde zondag in mei. Namens Kring Peelland zorgen kringkapitein Toon Bergh, bestuursleden Dennis van Hout en Stefan van Heugten én oud-

bestuurslid Huub Manders ervoor dat er elk jaar een mooie deputatie van Peellandse gilden aanwezig is.

Een kleurrijke stoet (waarin tamboers, vende- liers, keizers, koningen, hoofdvaandels, zilver- dragers, piekeniers en andere gilde-leden zich bevinden) trekt door de straten van Ommel op weg naar het processiepark. In dit lom- merrijke park, direct gelegen naast de paro- chiekerk van Onze Lieve Vrouw, vindt dan een plechtig lof plaats. Tijdens dit lof wordt ook de gildekaars van Kring Peelland gewijd en aan- gestoken. Een traditie die al vele jaren oud is en telkenjare herhaald wordt tot genoegen van veel gildebroeders en gildezusters.

Na afloop van het plechtige lof vindt er nog een vendelgroet plaats, waarnaar naast de geestelijken ook de vele aanwezigen met plezier kijken.

De gildekaars bij Onze Lieve Vrouw in Ommel brandt indien een gildelid uit de Kring hierom vraagt bij een bijzondere omstandig- heid en ze wordt ook ontstoken op de dag van de begrafenis van een gildebroeder of gildezuster.

Een klein gebaar van de band tussen de gilden in Kring Peelland en Onze Lieve Vrouw van Ommel. Een band die door velen wordt gewaardeerd. En een band die ook menig gildelid persoonlijk onderstreept door regel- matig zelf een kaarsje op te steken bij Maria, in Ommel, in Handel of waar dan ook. ■

Ergens in de zevende eeuw komt Willibrordus naar de Lage Landen en met verve verkondigt hij het geloof. Op veel plaatsen, met name op het grensgebied van Nederland en België, zijn daarvan nog sporen te vinden.

Sint Willibrordusput in Bakel

Ook scholen en kerken zijn aan hem toegewijd. Zo dragen in Deurne en haar kerkdorpen maar liefst vijf kerken de naam van deze heilige. Dat is zo ook in Bakel, maar dat kent nog iets bijzonders: een put toegewijd aan Sint Willibrordus.

Volgens de overlevering is in 1296 in het toenmalig Bakel 'een schut of gilde' opgericht om het dorp te beschermen en de samenhang tussen haar bewoners in stand te houden.

Anno 2021 doet het Sint Willibrordus gilde dit nog steeds, alhoewel van beschermen niet meer zoveel sprake is. Met haar zevenentwintig gildebroeders is ze een actieve vereniging die midden in de Bakelse samenleving staat. Haar gildekamer bevindt zich midden in het dorp. Direct naast de parochiekerk en pal voor de Willibrordusput. Met gepaste trots nemen hoofddman Jos de Groot en gildebroeder Toon Jacobs mij mee in de achtergronden van 'hun Willibrordusput'.

De (jaarlijkse) teerdag op zondag 7 november 2004 staat bij veel gildebroeders in Bakel sterk in het geheugen gegrift. Ruim vijf jaren na het ontstaan van de eerste plannen is het dan zover. Het gilde wil graag iets terugdoen voor de Bakelse gemeenschap, die het gilde al heel veel jaren sponsort met oud papier. Het gilde denkt, praat, drinkt er een biertje bij en komt er achter dat er zeer waarschijnlijk ook

in Bakel een put moet zijn geweest uit de tijd van Willibrordus. Deze missionaris (afkomstig uit York, in Engeland) zal volgens de overlevering in 714 en 721 ook in Bakel en omgeving zijn geweest om de inwoners te christenen en te dopen. In deze streek zijn veel waterkuilen/-putten en hiervoor hebben dan de gelovige bewoners een bijgelovige verering.

Het bouwen van een put toegewijd aan Sint Willibrordus lijkt de gildebroeders dan ook een uitstekend idee om de band tussen het gilde en de Bakelse samenleving een blijvend teken te geven. Maar al eer het zover is trekken enkele gildebroeders naar Echternach (Luxemburg) om meer achtergronden te onderzoeken. Dit zal ongetwijfeld een zeer aangename reis geweest zijn. Immers, vol ideeën en overlopend van enthousiasme keren ze terug in Bakel.

De plannen zijn er, het geld is er, de gildebroeders zijn er klaar voor, de aannemer wacht op een belletje en het beeld is in bestelling. Maar wat zal nu een geschikte plaats zijn om deze put te realiseren? Dit kost het gilde, het parochiebestuur en de gemeente toch wel wat hoofdbrekens. Immers, er is sprake van kansen op 'lijkwater', aangezien het kerkhof iets hoger ligt dan het plein naast de kerk,

tegen de straat aan. Daarom wordt besloten te kiezen voor een iets hoger gelegen stuk grond aan de andere zijkant, 'onder de schaduw van de kerk', zoals pastoor Thijssen zegt bij de inzegening van de put.

De gildebroeders hebben het nodige voorwerk verricht, zoals het graven van de put en ander grondwerk. De aannemer Pietje Puk gaat vervolgens aan de slag. Het geheel bestaat eigenlijk uit twee delen. Onderaan de put, beschermd door fraai smeedwerk en erboven vier gemetselde nissen met onder andere het beeld van Sint Willibrordus.

De opbouw is uitgevoerd in fraai metselwerk met hardstenen elementen en een kleurrijk pannendak. De directe omgeving van de put is keurig bestraat en verhard en de Bakelse gildebroeders zorgen ervoor dat het altijd *pico bello* in orde is.

In een nis staat een bijzonder mooi beeld van Sint Willibrordus. Dit beeld is van de hand van de Gemertse kunstenaar Toon Grassens, ook bekend van vele gilde gerelateerde beelden. Het beeld is bijzonder fijn uitgevoerd; zo draagt Sint Willibrordus op de rechterarm een replica van de parochiekerk van Bakel en zijn ook de details van het gezicht en het kleed fraai uitgewerkt. In de drie andere

nissen van de kapel komen naar voren; een stukje van de historie van Bakel; de kaart van Zuid Nederland met daarop de plaatsen waar Willibrordus geweest is en een herinnerings-tekst aan de onthulling op 7 november 2004. Al met al zorgt dit voor een mooi evenwichtig totaalplaatje.

De Sint Willibrordusput in Bakel; een ongekend staaltje van betrokkenheid van het gilde bij de plaatselijke bevolking. Maar ook het in stand houden van een stuk cultureel erfgoed, waar we nu anno 2021 nog volop van kunnen genieten. De put maakt deel uit van de wandelroute 'Bakel: leuk te vertoeven'. Deze leidt je in 3,95 kilometer over verharde wegen langs de mooiste plekken en terrasjes van Bakel. Een aanrader voor wanneer we de Covid-19 perikelen achter de rug hebben. ■

Pastoor Piet Schellens vierde op zondag 23 december 2007 zijn vijftigjarig priesterfeest in Asten. Tevens was dit de eerste keer dat het vernieuwde gilde zich presenteerde. Pastoor Piet Schellens maakten we gildeheer voor het leven. Hij is lid van de orde van Paters van het Heilig Hart.

Sint Joris altaar in de Heilige Maria

Stijlvol dubbel feest in kerk Asten

Gouden jubileum pastoor Schellens én feest vernieuwd gilde.

door Rinus van Houts

ASTEN - In Asten is gisteren her gedacht dat pastoor Piet Schellens vijftig jaar geleden tot priester is gewijd. Tijdens een optocht door Asten en in een plechtige mis werden op deze voor Asten bijzondere dag ook de nieuwe uniformen van het Sint-Jorisgilde gepresenteerd.

Harmonie Sint-Cecilia en het gilde gingen voorop in de stoet, die gesloten werd door de koets met twee paarden van Astenaren Piet Meulendijks en Harrie Hurkmans. Naast de koetsier zat pastoor Schellens en achterin twee van zijn collega-paters die in de mis ter ere van het gouden priesterfeest van de pastoor assisteerden.

12-10-2008 v.r.n.l. Harry Span, Piet Schellens, Cyril Swart.

Pater Piet Schellens memoreert:

“Toen ik als pastoor van Asten door Theo van Woerkum gevraagd werd om gildeheer te worden van het herboren Sint Jorisgilde, heb ik me een beetje georiënteerd in de buurt. Ik zag mooie gildekapellen in Deurne, Someren en Lierop, maar in Asten stond niks. Ja, Karel Brüsewitz was een kapelletje aan het bouwen aan de zijgevel van zijn huis. Ik heb in mijn leven veel oude kerken bezocht en daar vond ik vaak een gildekapel; gildebroeders hebben de eeuwen door hun patroon willen eren met een eigen altaar. Toen dacht ik: wij hebben in de Astense kerk achter het hoogaltaar een omloop met verschillende kapellen die geen functie meer hebben. Vroeger werd daar de Heilige Mis gelezen door kapelaans en paters. Ik heb toen één van die kapellen tot gildekapel verheven. Ik kreeg een oud vaandel en de gildekaars en ik reisde stad en land af op zoek

naar een passend Sint Jorisbeeld, maar dat was onbetaalbaar. Tenslotte vond ik een mooi exemplaar in Kevelaar. Ik vroeg de dorpsstimmerman Snoeijen om voor het beeld een waardig onderkomen te maken op het altaar.”

SINT JORIS HERBOREN

Sint Joris herboren, geschiedenis herleeft; het kwijnende gilde van Asten beleeft een nieuwe historie, en d'aloude glorie der gilden komt weer aan het licht. Vijf, zes gildebroeders, trouwe behoeders van onze traditie hielden stug vol, tot enkele lieden hun hulp kwamen bieden. Nu kent men het gilde in Asten alom met vliegende vaandels en met slaande trom. Theo en consorten wezen de weg naar nieuwe beleving, met moderne kleding: naast broeders ook zusters, naast oudjes de jeugd. Dat deed velen deugd en men startte met

vreugd en koos allemaal om het oude verhaal van Sint Joris te maken tot ons nieuw ideaal. Met zeventig leden herleeft 't verleden. Nu loopt een fier gilde in Asten alom met vliegende vaandels en met slaande trom.

Dit gedicht is gemaakt door pastoor en gildeheer Piet Schellens

Op zaterdag 26 april 2008 vierden we het Sint Jorisfeest en onze hoofdman Theo van Woerkum mocht het Sint Jorisbeeld onthullen. Op 12 oktober 2008 werd tijdens een gildemis het Joristaar ingezegend; hierna brachten we een vendelhulde aan de paters van het Heilig Hart. Met een nieuw Sint Jorislied hebben we toen de gildekapel enthousiast ingezegend. Zo is het gekomen.

presentatie kerk in Asten

Het altaar.

SINT JORISLIED

Gildebroeders, maakt plezieren met muziek vroeg ende laat;
Laat ons nu Sint Joris vieren, die hier fraai te pronken staat.

Refrein:

*Zingt, speelt ter ere van Sint Joris,
hem zij dit eerbetoon.
Zingt voor Joris, onze patroon.*

Joris trok dapper ten strijde, tegen 't monster van een draak;
Om 't prinsesje te bevrijden, sloeg hij toe en sloeg hij raak.

Refrein:

Laat ons ook het kwaad bestrijden, als Sint Joris 't kwaad verslaan.
Wachten ons weer gouden tijden, onze gild kan nooit vergaan.

Refrein:

Dit gildelied is gemaakt door pastoor en gildeheer Piet Schellens

Elk jaar tijdens de viering van Sint Jorisdag steken we de kaarsen aan op het Joristaar tijdens de Heilige Mis en zingt het voltallig gilde na de Heilige Mis samen bovenstaand Jorislied.

Dit artikel is tot stand gekomen met medewerking van:
Pater Piet Schellens, ere-deken Ad van Lierop, hoofdman ad interim Harry Span en fotograaf Rob Fritsen. ■

Bent u al aangemeld voor de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?

Nee? Geef u dan nu op en stuur een e-mail naar: nieuwsbrief@degildetrom.nl

Bij een verjaardag wensen we de jarige vaak honderd jaren toe. Maar daadwerkelijk honderd jaar worden, is uitzonderlijk. Bij het Gilde Sint Jan Baptista Leenderstrijp hebben twee gildebroeders kort na elkaar de respectabele leeftijd van honderd jaar gehaald. Dat maakt het nog dubbel bijzonder.

Twée keer honderd bij gilde Sint Jan

Op 21 december 2020 werd gildebroeder en erelid van verdienste Max Farjon honderd jaar. En op 1 februari 2021 behaalde ook gildebroeder en erelid Sjef Cardinaal de mijlpaal van honderd jaren. Beide gildebroeders keken al een tijdje uit naar deze bijzondere verjaardag. Ze hadden het graag grootser willen vieren. Echter kon dat alles niet doorgaan vanwege het welbekende virus dat alles in de wereld veranderde.

Hoewel Max niet in Leenderstrijp geboren is, maar in Amsterdam, is hij een toegewijd gildelid dat ook zijn eigen bijdrage leverde aan het gilde. Hij kwam via zijn grote liefde, Ria, in Leende terecht. Max was vliegtuigtechnicus bij KLM. Begin jaren tachtig verbouwde hij zijn boerderij in Leenderstrijp om zich daar definitief te vestigen. In 1985 liet hij zich inbonen als lid van het gilde Sint Jan Baptista Leenderstrijp. Max is een veelzijdig man met vele interesses. Hij raakte geïnteresseerd in de historie van het gilde. Dit resulteerde in het boek 'Het Gilde Sint Jan Baptista & Leenderstrijp, 350 jaar historie en gebruiken'. Naast foto's is het boek ook voorzien van eigen tekeningen en schilderijen. Een andere hobby van Max. Hij vervulde jaren de functie van archivaris voor het gilde. Een functie die hij met veel plezier vervulde. De ontwerpen voor de nieuwe glas-in-loodramen van de kapel in Leenderstrijp zijn van zijn hand. En in het gilde-gebouw De Schutsboom hangen vijf houten schilden, voorzien van alle namen van de koningen uit het verleden. En er is nog plaats voor de koningen in de toekomst. Deze zijn ook gemaakt naar het idee van Max.

Sjef werd wel geboren op Leenderstrijp. Van jongs af aan groeide hij op met het gilde. Hoewel hij volgens onze eigen geschriften in 1945 werd ingeboond als lid, zegt hij zelf dat hij al eerder lid was. Het verhaal gaat dat tijdens de oorlogsjaren de jongens door de toenmalige burgemeester van Leende tien jaar jonger werden 'gemaakt' om te voorkomen

Boom planten met burgemeester Verhoeven.

dat ze door de bezetter werden opgeroepen om voor hen te werken. Hiervoor moesten ook de ledenlijsten van de verenigingen verdwijnen. Na de oorlog wist men niet meer wie wel en wie niet ingeboond waren en zo werden zij in 1945 alsnog ingeboond. Met zijn vijfenzeventig jaar lidmaatschap bij het gilde is hij niet het oudste, maar wel het lid dat het langst lid is van het gilde. Sjef is nooit geüniformeerd lid geweest van het gilde. Toch kwam hij er graag. Samen buurten, een kaartje leggen onder het genot van een borreltje. Maar schieten vond hij het mooiste onderdeel. Hij was dan ook zeker aanwezig bij de schietwedstrijden van het gilde. Tot een paar jaar terug schoot hij nog zelf. Aan het driejaarlijkse koningschieten heeft hij nooit deelgenomen. Zoals hij zelf zegt, komen bij het koningschap verplichtingen kijken en daar houdt hij niet van. Toen hij zijn zeventigjarige lidmaatschaps-jubileum vierde, schonk hij aan het gilde (samen met Jac Hulsen die toen vijftig jaar lid was-) een zilveren draagschild voor de beschermheer. Hierop staat een gra-

Boom planten Sjef Cardinaal

vure van het nieuw gilde-gebouw De Schutsboom, dat toen nog in aanbouw was.

In de gemeente Heeze-Leende krijgen alle honderdjarigen een boom aangeboden door de gemeente. De jarige wordt ook betrokken bij de keuze van de boom en de plek waar deze geplant gaat worden. Max koos een plek in het dorp Leenderstrijp. Sjef had de wens om zijn boom te planten op het gilde-terrein achter de Sint Janskapel in Leenderstrijp. Voor het gilde een grote eer. Een mooie aanwinst en fijn dat zijn boom bij het gilde mocht komen. Op vrijdag 29 januari was het zover en mocht Sjef samen met burgemeester Paul Verhoeven zijn boom komen planten.

Het gilde wilde zijn gildebroeders graag feliciteren met hun bijzondere verjaardag. Maar nu we in een periode leven waarin onderlinge contacten zoveel mogelijk vermeden dienen te worden, zou dat niet kunnen. Het gilde was dan ook heel blij dat zij voor beide eeuvelingen toch toestemming kreeg om hen een

Baptista Leenderstrijp

Max Farjon.

Vendelhulde Max Farjon.

Sjef Cardinaal.

Vendelhulde Sjef Cardinaal.

vendelhulde te brengen voor hun honderdste verjaardag. De hulde voor Max vond plaats op zondag 21 december 2020 en voor Sjef op zondag 31 januari 2021. Beide onder een stralend winterzonnetje.

Als je hen vraagt wat het geheim is hoe je honderd jaar kunt worden, hebben ze beiden hun eigen antwoord.

Max: "Honderd jaar word je niet zomaar, dat overkomt je. Ik heb geluk gehad om honderd

jaar te mogen worden en hoop ik dat ik er nog een paar jaar aan vast mag plakken."

Sjef: "Als je het geluk hebt om gezond te blijven word je vanzelf ouder. Een borreltje op zijn tijd is niet erg, maar nooit meer dan twee." ■

Het is maandag 10 augustus 2020

Kermismaandag is voor het Gilde van Sint Agatha en het Sint Jorisgilde in Heeze een belangrijke feestelijke dag. Naar traditie organiseren beide gilden op deze maandag hun kermisactiviteiten, waarbij om de drie jaar bij één van beide gilden om de koningstitel geschoten wordt.

Gildekoning in Coronatijd

HOE ANDERS LEEK HET DIT JAAR TE GAAN!

Het Corona-virus strooide akelig wat roet in het eten. Het Sint Jorisgilde had al aangegeven om -vanwege veiligheid en gezondheid- dit jaar verstek te laten gaan en dus niet aanwezig te zijn bij de gezamenlijke kermismaandag-activiteiten. Namelijk de gildemis en de jaarlijkse rondgang met vendelhulde aan de kapelaan, de baron, burgemeester, wethouders en de bewoners van zorgcentrum Nicasius.

Gezien de weliswaar in deze maanden iets minder dreigende situatie, een alleszins gerespecteerd besluit. Het Sint Agathagilde zat in een wat lastiger pakket.

OP DE KALENDER STOND NAMELIJK KONINGSCHIETEN!

Ja, maar dat kan toch wel een jaar worden opgeschoven, denkt u misschien. Dat kan wel, echter...het volgend jaar staat koningschieten op de kalender van het Sint Jorisgilde in Heeze, dus... overslaan is géén optie.

Na een goed overleg van de overheid met de gildebroeders en -zusters en groen licht en alle medewerking van de gemeente, werd de knoop toch maar doorgehakt. Hierbij werd aangetekend dat het programma zou worden aangepast aan de Corona-regelgeving. Voor ons -het gilde van Sint Agatha- betekende dit het volgende.

Gestart werd met de gildemis in de Sint Martinuskerk, waarbij ondergetekende (Karel Bennenbroek) als gildebroeder en diaken Pater Mervin assisteerde en de preek verzorgde. Daarna naar het gilde-lokaal voor koffie en vlaai. Vervolgens de 'Grote Strijd'. Het openingsschot -het vrijen van de vogel- werd gelost door wethouder Toon Bosmans. En nadat ook pater Mervin een schot had gelost, was het aan twee gildezusters en drie

Karel Bennenbroek in de wolken.

gildebroeders om uit te maken wie de vermaarde titel 'koning van het Sint Agathagilde Heeze' zou weten te bemachtigen. Het 225ste schot gaf het antwoord!

Ik, diaken Karel Bennenbroek, al bijna veertig jaar gildebroeder van het Sint Agathagilde, schoot de koningsvogel neer. En daarmee ben ik de komende drie jaar koning van het Sint Agathagilde Heeze. Blijdschap en welgemeende felicitaties vielen mij ten deel. Tegelijkertijd realiseerde ik me dat het weleens een héél bijzondere koningstijd zou kunnen gaan worden, met de nodige beperkingen.

Het begon die dag zelf al; géén vendelhulde

bij de huisartsen. En wat zal er nog meer niet kunnen op korte en mogelijk op lange termijn? Ondertussen hebben we de antwoorden. Géén Patroondag-viering in februari, waarbij de nieuwe koning traditiegetrouw zijn koningsschild aanbiedt aan het gilde. Géén jeugdtoernooi in april. Géén kringgildedag in juni.

Wat blijft er dan nog over? Niet zoveel zul je misschien denken. Echter..., wat eigen mag zijn aan een gilde en aan de gildekoning is: 'positief denken'. Immers, 'wat in het vat zit, verzuurt niet'. Er is nog genoeg dat wél kan. En waar je als gildekoning een aandeel in kunt hebben. Zoals bijvoorbeeld wat meer tijd

geven aan interne gilde-zaken. Aan elkaar als gildebroeder en gildezuster.

Bij het Sint Agathagilde komt dit goed van pas. Zeker nu we zeer actief, hardwerkend bezig zijn met het opknappen en renoveren van ons nieuwe gilde-onderkomen in de nabijheid van het kasteel van Heeze.

Laat nu het Sint Agathagilde een koning hebben met twee linker handen! Gelukkig heb ik, samen met Ans mijn echtgenote, nog wel wat andere 'handigheden' en kunnen en mogen wij onze harde werkers voorzien van koek en taart bij de koffie. Zo kunnen we, aan de zijlijn, toch nog dienstbaar zijn.

Voor mij, voor ons, is gildekoning zijn in Corona-tijd weliswaar niet aangenaam en gemakkelijk, maar zeker niet verloren. Neen... eerder uitdagend en constructief!! We zien 't om ons heen; er wordt rekening gehouden met afstand; iedereen is bereid de helpende hand te reiken; zij die dat niet kunnen, bemoedigen de werkers door compli-

menten aan hen te geven; er is zorg voor elkaar. We zien dat écht iedereen zijn/haar kennis en bekwaamheid inzet om gildebroeder, gildezuster te mogen en kunnen zijn. Waarin zelfs de partners van hen volop delen. Zo zien we dat de gilde-idealen nog steeds levend zijn en met elkaar gedeeld worden. Daar mag ik, als koning van het Sint Agathagilde Heeze, heel dankbaar voor en erg trots op zijn. En dat ben ik ook.

Zo is gildekoning zijn in Corona-tijd met de nodige beperkingen van het elkaar ontmoeten als gilde (als gildebroeders en -zusters) en het delen van broederschap, toch een groot goed en een echt gilde-ideaal.

Mijn grote wens en verwachting is, dat de gildesfeer (die sterker is dan de Corona die nu heerst), nog vele jaren voelbaar en zichtbaar mag blijven.

Vooruitkijkend wens ik alle gildebroeders en -zusters, hun partners en kinderen alle goeds. ■

Koning Karel Bennenbroek

VAN LOON

CONFECTIE

GILDENKLEDING MET "TRADITIE"

VRAAG VRIJBLIJVEND EEN OFFERTE AAN!

WWW.VANLOONCONFECTIE.NL INFO@VANLOONCONFECTIE.NL TEL.: 06-28459024

Bent u al aangemeld voor de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?

Nee? Geef u dan nu op en stuur een e-mail naar: nieuwsbrief@degildetrom.nl

De jeugd heeft de toekomst!

Tijdens de weinige gesprekken die we nu -op veilige afstand- hebben, komt wel eens de vraag naar voorbij: "Hoe gaan we na de Corona het gilde-leven weer opstarten?"

De meeste mensen willen graag zo snel mogelijk beginnen, maar vragen zich af wie er na de Corona nog gildebroeder of gildezuster wil worden of blijven.

Als we (ver) terug gaan in de tijd dan zie je dat de gilden toch altijd weer in staat zijn geweest om te blijven voortbestaan. Na een pandemie of na een oorlog gaan de mensen toch weer deelnemen aan (buiten)activiteiten.

De kleinste gildebroeder.

NBFS handboogschieten jeugd in Gemonde.

Nina met opa's hoofdmanstok.

Sommige gilden hebben nog sterk het ouder/ kind gevoel. Net als hun opa of oma gaan de kinderen en kleinkinderen mee naar het gilde. Het feit dat meerdere gilden het principe van bloedgilde (lidmaatschap gaat over van ouder op kind) hanteren draagt hier uiteraard aan bij. Generatie op generatie biedt dit kansen op nieuwe tamboers, vendeliers, bestuursleden enzovoorts. Spelenderwijs werd je betrokken bij het gilde.

Binnen ons eigen gilde is een grote groep op deze 'spelenderwijs-manier' in aanraking gekomen met het gilde; het kan bijna niet anders of het moet in deze moderne tijd evenzo kunnen werken. En... vriendjes en vriendinnetjes zijn natuurlijk altijd welkom. Als een kind op jonge leeftijd met het gilde kennis maakt dan kent hij of zij het gilde-gevoel en dan weet het kind dat het er altijd

welkom is. Of ze nu achttien of vijftientig of vijfenveertig jaar oud zijn, diegene is altijd welkom om de sfeer van het gilde weer opnieuw te proeven.

Daarom het pleidooi om elke gilde-accommodatie kindvriendelijk te maken en een oproep aan alle ouders en grootouders om grote jeugd en kleine jeugd zoveel mogelijk mee te nemen naar het gilde.

Op elk gilde-terrein is er wel een plekje te vinden voor een zandbak of speeltoestel waar de kleinere jeugd zich kan vermaken. Laat ze meedoen met jeu-de-boules of investeer in een springkussen. Zorg dat er altijd iets te doen is waarbij de jeugd het fijn vindt om erbij te zijn.

Want; "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst".

Als we nu om ons heen kijken dan zien we veel verenigingen die nieuwe leden zoeken, zo ook de gilden. Wij zullen moeten laten zien dat de gilden open staan voor nieuwe leden en voor nieuwe ideeën. Vasthouden aan tradities wil niet zeggen dat er niets nieuws ontwikkeld kan worden; een nieuwe activiteit die vandaag is bedacht wordt over tien jaar als een mooie traditie gezien.

De afgelopen decennia is er al veel veranderd bij de gilden: vrouwen zijn bij de meeste gilden volwaardig lid, een gilde mag met meerdere wapens aan wedstrijden deelnemen, er wordt nagedacht over de invulling van gilde-dagen, er zijn aparte jeugdcommissies opgericht en is er op gilde-dagen meer te doen voor de (jonge) jeugd.

Op weg naar de gildedag.

Niet samen, da's apart. Het jaar van de jeugd van kring Kempenland

Wat een jaar. Waar we vorig jaar, in 2019, nog met alle jeugd samen kwamen op een jeugdtoernooi of bij de kringdag, ging dat in 2020 allemaal niet door. Dit betekent natuurlijk niet dat wij als jeugd stil hebben gezeten tijdens deze Corona-tijd, helemaal niet zelfs! We hebben gebruik gemaakt van onze kwaliteiten en elkaar online opgezocht.

Dat de jeugd goed is met telefoons en computers is niemand ontgaan. Dus toen iedereen thuis kwam te zitten en er geen mogelijkheid was om elkaar live te ontmoeten hebben we gebruik gemaakt van 'groeps-apps'. Zo werd er regelmatig met elkaar gepraat en werden er foto's uitgewisseld. We hadden de hoop elkaar te kunnen zien op de kringdag in Leende in 2020, maar dit bleek al snel niet zo te mogen zijn. Toen werd er een alternatief bedacht.

Een online massale opmars in de vorm van een filmpje. Iedereen nam thuis een filmpje op en dit werd later in elkaar gemonteerd. Dit leverde een resultaat op dat zeker 2000 keer bekeken is op Facebook! Als klap op de vuurpijl kregen we ook nog een reactie van de Europakoning. Hij vond ons filmpje super! De hoop dat we elkaar dit jaar nog zouden zien en dat we dit dan konden vieren zat er nog in.. Helaas werden, zoals we nu weten, alle feesten afgelopen jaar afgelast. Ook het oktoberfeest in Sittard ging niet door. Hier gingen we ieder jaar met een groep jeugd met de trein naar toe. Dat wilden we niet zomaar voorbij laten gaan en daarom hadden we een echt 'locktoberfeest' georganiseerd. Iedereen deed, in lederhose of dirndl-jurk, vanuit thuis mee achter zijn of haar eigen computer of laptop.

Jeugd kring Kempenland.

Niet samen, da's apart.

De organisatie had voor ons allemaal een halve liter pull geregeld die we zelf konden vullen met een drankje naar keuze. Zo was het feest compleet. We konden weer even bijkletsen en er was een quiz gemaakt die we met z'n allen konden spelen. Niet alleen vanuit kring Kempenland deden ze mee, maar ook door kring Maasland werd er deelgenomen. We hadden zelfs een heel speciale gast die vanuit Limburg aansloot bij de quiz. Dat was Europakoning Leo Niessen. Hij wilde graag met ons, de jeugd, praten over wat ons in deze tijd bezig houdt en kennis met ons maken. Het was een heel geslaagde middag en het heeft ons allemaal weer even dicht bij elkaar gebracht, ook al waren we apart.

Ook tijdens de feestdagen zaten we niet stil. De klankbordgroep jeugd had namelijk nog een online kersttrui-feest georganiseerd. Het was leuk om elkaar dan weer even online te zien. Wat de toekomst ons brengt weten we niet, maar we hopen elkaar, jong en oud, dit jaar weer te zien. En dan niet online, maar offline. Want zeg nou zelf, met elkaar proosten, zingen, dansen en verbroederen is het mooiste dat er is! ■

Challenge bingo gilde Salvator Mundi

Bingo-challenge jeugd, Gilde Salvator Mundi, Oeffelt

Ook voor de jeugd van het gilde waren afgelopen jaar alle activiteiten afgelast in verband met Corona. Het bestuur besloot daarom om een bingo-challenge te houden, die ze thuis konden doen, eventueel samen met de ouders. Alles moest ofwel op de foto worden gezet of worden gefilmd en dan in de 'jeugdleden-app' gezet worden. Als ze een rij compleet hadden dan kregen ze een prijs en als ze de hele kaart vol hadden dan wonnen ze een cadeaubon van het restaurant met de gouden bogen.

De meeste jeugdleden gingen fanatiek aan de slag. Er werden taarten en cakes gebakken, er werd geplaybackt, er werd thuis meegeholpen in het huishouden, er werden dansjes gedaan, er werden 'horror-selfies' gemaakt, nagels gelakt, de stoep werd gekrijt, er moest vijftien keer worden opgedrukt, er werden spelletjes gedaan en ook moest je je gezicht in een bak met meel stoppen. De 'jeugd-app' ontplofte de afgelopen twee weken. Het lukte de meeste jeugdleden om de volledige kaart vol te krijgen en op deze manier een mooie cadeaubon van McDonalds te winnen. Sommigen namen genoeg met een rijtje activiteiten en wonnen een doos met lekkers. Zelfs de hoofdmann moest er aan geloven, zijn nagels werden ook gelakt. Een zeer geslaagde activiteit tijdens de 'lockdown'. ■

Oud-commissaris van de Koning Wim van de Donk heeft een handgeschreven bedankbriefje geschreven welke wij u niet willen onthouden. De secretaris van het NBFS Annie Maas heeft voor de leesbaarheid de brief uitgetypt.

Bedankbriefje oud-commissaris van de Koning

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden,
bestuursleden,
Zeer geacht bestuur, beste gilde-vrienden,

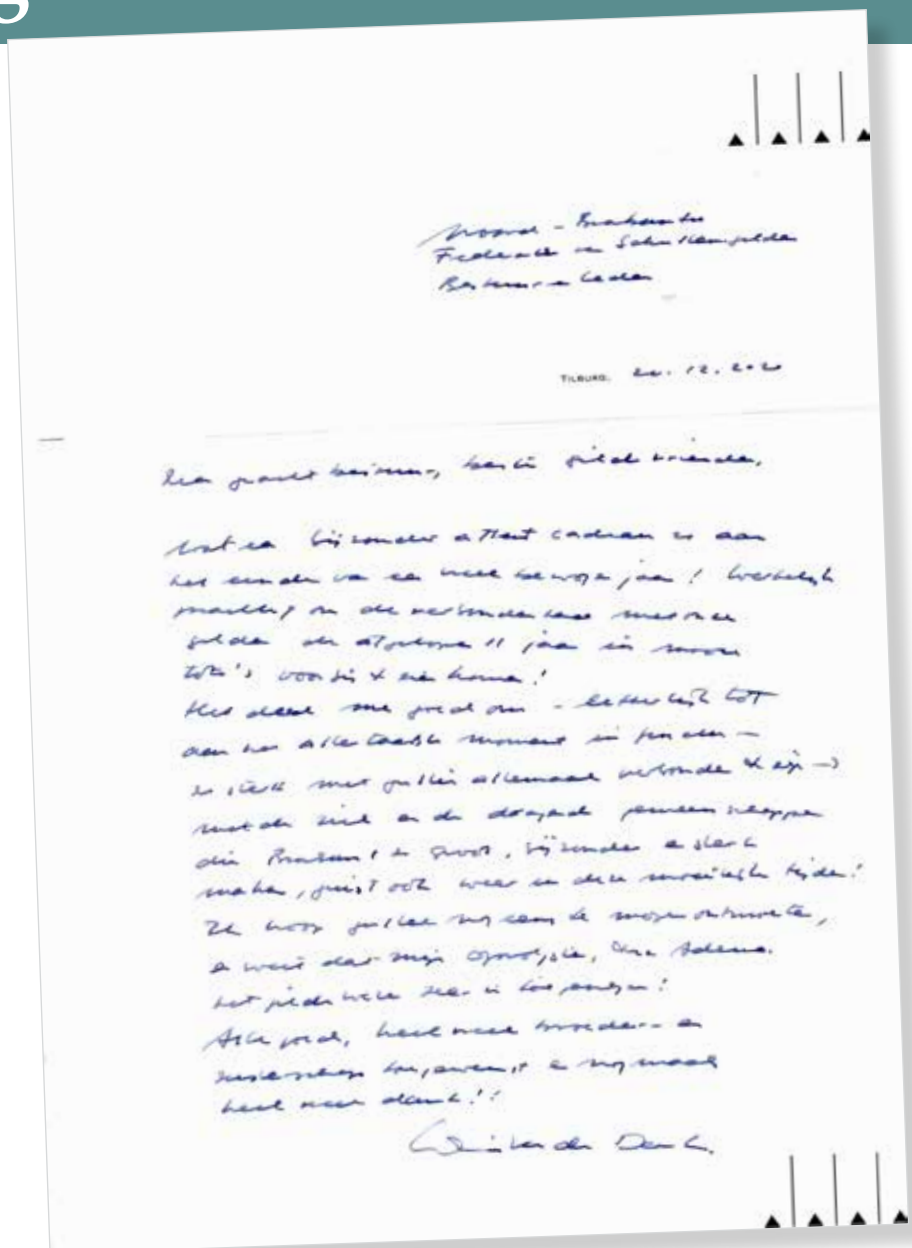
Wat een bijzonder attent cadeau zo aan het einde van een zeer bewogen jaar!
Werkelijk prachtig om de verbondenheid met onze gilden de afgelopen 11 jaar in mooie foto's voorbij te zien komen!

Het deed me goed om -letterlijk tot aan het allerlaatste moment in functie- zo sterk met jullie allemaal verbonden te zijn met de ziel en de dragende gemeenschappen die Brabant zo groot, bijzonder en sterk maken, juist ook weer in deze moeilijke tijden!

Ik hoop jullie nog eens te mogen ontmoeten en weet dat mijn opvolgster, Ina Adema, het gilde-wezen zeer is toegenegen (*):

Alle goeds, heel veel broeder- en zusterschap toegewenst en nogmaals heel veel dank!!

Wim van de Donk ■

Is jouw medelezer nog geen abonnee?
De Gildetrom, het blad voor jong en oud.

Op zaterdag 30 januari jongstleden vond de jaarlijkse vergadering plaats van de gilden die aangesloten zijn bij kring 'Land van Cuijk'. Sinds 2012 mag ik van deze kring gildeheer, gilde-priester zijn. Met genoeg kijk ik terug naar die bijna tien jaren.

Gildebroeders en -zusters

De jaarlijkse vergaderingen zijn immer een feest! In de ochtend vierten we met de vertegenwoordigers stevast de eucharistie in een parochiekerk binnen de kringgrenzen. Feestelijk tamboer-geroffel, kwieke vendeliers en het ontsteken van de kringkaars luiden zo'n dag in. De koffietafel daarna gaat er in als koek. Meestal verlaat ik daarna de vergadering, wijl er weer andere zaken in mijn parochie op de agenda staan.

Dit jaar was het allemaal heel anders; de pandemie noopte ons daartoe. Marisca Vossen-van den Berg ('ad interim' kringsecretaris van het Land van Cuijk) nodigde mij keurig uit voor een digitale vergadering, waarop ik volmondig 'ja' zei. Natuurlijk, want het gildewezen ligt mij na aan het hart.

Digitaal. Fluitje van een cent voor wie het allemaal begrijpt. Maar lastig voor degene die

geen gaatje in zijn computerscherm kan vinden waar een piepklein cameraatje in zou kunnen zitten. Ik zocht me suf naar dat gaatje en kwam tot de ontdekking dat er in mijn pc-scherm niet zo'n ding zat. Op mijn smartphone probeerde ik de 'link' te openen en kreeg de keuze uit een hele hoop apps en ook nog een reclame voor appelmoes... zoek het maar uit...

Gelukkig lukte het me om de vergadering (nog op tijd) toe te spreken via een telefoonverbinding en dan hoorbaar voor iedereen via de 'speaker'. Tussen Maren-Kessel en Lith, rijdend door mijn nieuwe werkomgeving, was het dan toch nog (zij het summier) gelukt om een kleine bijdrage te leveren. Kringvoorzitter burgemeester Karel van Soest dankte me daarna. Een paar weken eerder belde hij me nog om me sterkte te wensen in mijn nieuwe parochie; daarvoor dank.

Gildebroeders en -zusters, beste lezers van 'De Gildetrom'!

Een lastige tijd beleven we. Voor al onze gilden lijkt het wel alsof we slapend actief zijn. Vele activiteiten zijn stilgelegd. Als je rondsurft op de veelal prachtig verzorgde sites van onze gilden (heb je geen 'gaatje' op je scherm voor nodig) dan merk je hoeveel de pandemie aanricht. Het leed, ook van overleden gildebroeders en -zusters, sterft je treurig en in je hart wens je de nabestaanden sterkte toe.

Het is allemaal anders. Ongekend. Lastig. Maar: gilden zijn vechters en winnaars. De eeuwen van bestaan hebben dit al vaker bewezen. Het gildewezen heeft, hoe oud ook, een sterke kiem gehad voor wat betreft broeder- en zusterschap. Een drang naar overleven omdat gilden niet enkel maatschappelijk betrokken zijn maar ook een belangrijke bijbelse grond hebben: de liefde! Sint Paulus zegt: geloof, hoop en liefde. Maar de liefde is de grootste. Die overwint, ook slapend, ook wachtend, ook verlangend.

Dat is wat ik u, beste lezers, in alle eenvoud en oprechtheid toewens. Dat u allen ondanks deze lastige tijd stand moogt houden en elkaar ook hoop toe moogt spreken. Immers, uit de slaap staan we op en kijken we vooruit! Vrede voor u allen en houd vol, spreek elkaar moed in en zorg voor elkaar.

We lijken tijdens deze pandemie als gildewezen een beetje 'slapend', maar we zullen ontwaken en weer opstaan ten dienste van de gemeenschap; 'Voor God, Koning en Vaderland!' Ik heb burgemeester Van Soest en de vergadering beloofd dat ik de komende jaren nog kring-gildeheer zal blijven...om mee te kunnen 'ontwaken'...

Met gildegroet,
pastoor René Aarden, Lith en omstreken,
kringgildeheer Land van Cuijk ■

Vanaf de torentrans Sint Lambertuskerk te Lith.

Heeswijk-Dinther; De Heilige Willibrorduskerk sloot op 6 september 2020 voorgoed haar deuren voor diensten. In een voettocht trokken de parochianen naar hun nieuwe kerkelijke bestemming: de Sint Servatiuskerk in Dinther, 1100 meter verderop.

Afscheid van de Heilige Willibrorduskerk te Heeswijk-Dinther

“Wat mis ik als er geen mis is?” Met die woorden opent Joost Jansen, pastoor in Heeswijk, Dinther en Loosbroek, de afscheidsviering van de Heeswijkse Willibrorduskerk. Die vraag werd in de afgelopen maanden vaak gesteld aan parochianen en geregeld kwamen de woorden ‘gemeenschap’, ‘verbinding’ en ‘inspiratie’ terug. Jansen is vastbesloten om deze pijlers mee te nemen in de toekomst. Want de kerk in Heeswijk mag dan wel sluiten, tegelijkertijd gaan er voor deze geloofsgemeenschap nieuwe deuren open. En wel in Dinther. In 2017 smolt de oorspronkelijke Heilige Willibrordusparochie met andere parochies al samen tot de parochie Heilige Augustinus. Met ingang van januari werd besloten dat in deze kerk geen reguliere vieringen meer gehouden zouden worden en nu is het dan écht uit voor de Heeswijkse kerk. Voorlopig althans, tot er een nieuwe bestemming gevonden is.

VENDELGROET IS LAATSTE HULDE

Hoewel het sluiten van een kerk droevig is, wordt dit gebouw feestelijk uitgezwaaid. Het pastorale team had het liever uitgebreider aangepakt, maar Corona gooide roet in het eten. Deze kleine viering (met de anderhalve meterregels in acht genomen; dan zit de kerk mooi vol) is een passend alternatief in Corona-tijd. Het virus blijft sowieso niet onbenoemd. Jeannette Dekker spreekt namens de Heeswijkse locatierraad als ze zegt: “De afgelopen maanden hebben we gemerkt dat iets als Corona ervoor zorgt dat mensen behoefte aan zekerheid, aan iets blijvends hebben. Ook vanuit de kerk in Dinther kunnen we elkaar dat weer bieden.”

Zwijgend en eerbiedig wordt geluisterd naar het Ave Maria, dat prachtig wordt uitgevoerd door pianist Dan Loredan en Delian Corsmit. Het tromgeroffel van het Sint-Willibrordus-

De laatste vendelgroet in de Heeswijkse kerk.

gilde is juist oorverdovend en de jongste gilde-leden glimmen van trots terwijl ze enthousiast hun trom slaan. Het Willibrorduslied wordt gespeeld en hoofdman Jan Schakenraad spreekt zijn gilde toe: “In deze kerk zijn onze kinderen gedoopt, gilde-huwelijken zijn hier gesloten, onze koningen zijn hier geïnstalleerd en gestorven gilde-leden zijn hier begraven. Wij zetten ons geloof voort in de Sint Servatiuskerk en hopen dat dat ook ónze kerk kan worden.” De jonge Janne Oskam brengt met een vendelgroet de laatste hulde aan haar kerk. Als ze bij het altaar wegloopt, tikken zij en pastoor Jansen elkaars ellebogen aan, waarna de pastoor naar haar knipoogt.

TROTS AFSCHIED

Met een mengeling van trots en weemoed in zijn ogen stapt pastoor Jansen op het plein voor de Willibrorduskerk achterop een koets. Een scheef glimlachje speelt om zijn lippen als hij een laatste blik werpt op de kerk en dan vooruit kijkt. Op naar Dinther. Naast hem staan relikwieën die meeverhuizen: gewijde hosties, wijn en de Willibrorduskaars. Tijdens de 1100 meter lange tocht staan plukjes mensen in tuinen langs de weg. “Welkom”, knikken ze hem en de Heeswijkse parochianen die de pastoor volgen toe.

De 1100 meters zijn snel afgelegd, de kerk van Dinther in zicht

‘Welkom’, prijkt ook in grote letters boven de openstaande deuren van het negentiende eeuwse gebouw. Het gilde wordt opgewacht door het Dintherse Sint Barbaragilde, dat in haar blauw-gele kostuums een kleine erehaag vormt. Pastoor Jansen steekt zijn duim op naar de mensen en knikt hen bemoedigend toe. Met de menselijkheid die hij uitstraalt lijkt het haast niet uit te maken waar een dienst plaatsvindt en of dat gebouw nou in Heeswijk of in Dinther staat. De Sint Servatiuskerk is voor de gelegenheid mooi aangekleed, hoewel de rood-witte linten die om en om kerkbanken afsluiten, het geheel enigszins ontsieren. Jansen -die hier normaal gesproken ook voorgaat in de missen- beklimt ook hier weer het altaar om de oude en nieuwe parochianen toe te spreken. “Het is maar 1100 meter tussen deze twee kerken, maar samen zijn we heel bewust deze weg gegaan. Samen zijn we in beweging, wat in deze roerige tijd misschien wel belangrijker is dan ooit.”

Bij het welkom op het kerkplein hier is het u misschien nog even ontgaan. Het is echter zo dat een beeld van de heilige Willibrordus de voorgevel van deze kerk siert. De heilige Willibrordus nodigt u als het ware uit in deze kerk. Van de heilige Servatius is aan de buitenkant van de kerk geen beeld te zien. ■

“Van jongs af aan heeft Frank Koolen een grote passie voor het gilde. Als het gilde op Kruisschot haar jaarlijkse koning schiet, staat hij vooraan. Zijn oom Karel en broer Jan zijn trotse vendeliers. Dit wil hij later ook zijn. Het lijkt hem prachtig om ook met een groot vendel mee te lopen met het gilde en iedereen te laten zien wat je er allemaal mee kunt doen. Op woensdagavond is het oefenen in de oude EHAD-hallen aan de Engelseweg. Op 13 juni 1980 is het zover, Frank wordt als zeventienjarige ingeboond als gildebroeder van het Sint Catharinagilde in Helmond.”

Gildebroeder, ben je altijd en overal!

Nu, ruim veertig jaren later, blikt hij met een grote glimlach en pretoogjes terug op deze veertig jaren. Jaren waarin hij de kneepjes van het vendelen onder de knie kreeg.

Op menig kringgildedag liet hij zijn kunsten zien. “Vendelen is net als fietsen, als je het kunt dan verloor je het niet meer”, merkt hij op. Frank heeft zich driemaal tot koning geschoten, zelfs in de jaren 1994 en 1995, tweemaal achtereen. Het keizerschap is in beeld, maar een andere broeder kaapt de vogel en weg is het keizerschap. Iets wat Frank zelf ook menigmaal heeft gedaan. Met name broeder Jan Verspaget is zijn ‘slachtoffer’. Mooie herinneringen heeft Frank aan zijn koningsjaren, ook aan zijn derde in 2001.

Frank heeft zich ook tot stadskoning van Helmond geschoten in 1990 en voor zijn grote inzet voor het gilde is hij opgenomen in de Orde van de Nobele Papegay.

Het Sint Catharinagilde heeft heel veel jaren een zwervend bestaan geleid. Van zaal Lambert op de Markt naar onder andere het Speelhuis en de Gaviolizaak trekt het gilde door Helmond Centrum. Ook de schutsboom is vaak op een andere plek neergezet, want jaarlijks schiet het gilde om de koning. Zo is er nog een schutsboom te vinden bij winkelcentrum De Bus. Ook staat de boom bij het kasteel (op Frans Jozef van Thielpark) en maakt men gebruik van de schietterreinen van andere

Helmondse gilden. Dat dit zwervend bestaan niet zonder gevolgen is, blijkt uit het dalend ledental. In 2010 staat men zelfs voor de moeilijke keuze: doorgaan of stoppen!

Tot veler vreugde krijgt het gilde in 2013 een eigen gildekamer op het historisch grondgebied van Binderen. Een eigen ‘home’ met een eigen vaste schutsboom is de plaats waar Frank zijn gildevrienden graag en hartelijk ontvangt. Hij is nu de kamerbewaarder van het gilde en hij houdt alles perfect bij. We hopen nog heel veel jaren te genieten van zijn gastvrijheid. Proficiat met je veertig jaar broederschap en we pakken er ergens in 2021 wel eentje op. ■

Op 5 januari 2020 werd Jelle Geerts in Den Dungen waarschijnlijk de jongste hoofdman uit de gilde-geschiedenis, negentien jaar oud. Eén jaar later vragen we hem hoe het bevalen is.

Jeugdige hoofdman Den Dungen vol vertrouwen

“Eigenlijk heel goed. Al heb ik door Corona weinig ervaring kunnen opdoen, want alles lag stil. Toen onze oude hoofdman na veertig jaar en een wat zwakkere gezondheid wilde stoppen, heb ik belangstelling getoond voor het bestuur. Liefst geleidelijk, want ik studeer nog technische bedrijfskunde in Eindhoven. Bestuurslid Cor van Ewijk (71) nam het hoofdmanschap op zich en zou mij inwerken. Maar hij kreeg kanker en overleed op 5 december 2019.

Het bestuur heeft me toen gevraagd eerder dan gepland het hoofdmanschap over te nemen. In verband met mijn studie zouden ze mij zoveel mogelijk uit de wind houden. Op de nieuwjaarsreceptie van 2020 werd ik geïnstalleerd als hoofdman. Ik wilde me vooral bezig houden met het werven van nieuwe leden, vooral jeugdleden. In mei zouden we een grote wervingsactie houden, maar door Corona is dat niet doorgestaan. Toch heb ik er het volste vertrouwen in dat als Corona wegebt, we nieuwe aanwas zullen vinden. Het Sint Catharinagilde heeft nu rond de dertig leden en vijf jeugdleden.

Normaliter heeft de jeugd een mooie wintercompetitie, van oktober tot half februari. Er wordt op binnenbanen geschoten met lasergeweeren luchtbuks. Verder kan er gedart en gesjoeld worden. Buiten liggen er nog twee jeu-de-boules-banen. Het is er altijd gezellig. Het gilde is zelfredzaam; jaarlijks worden er circa twintig externe groepen ontvangen. Er is dus alle reden voor optimisme”.

Wanneer ben je lid geworden van het gilde? “In mei 2011; ik was toen elf jaar. Ons mam had in een plaatselijk blad een oproep voor nieuwe leden zien staan en dat leek me wel wat. Na een paar maanden ben ik gaan vendelen. Geleidelijk aan ben ik hoofdvendelier geworden. Nee, ik kom niet echt uit een

gildefamilie. Mijn vader is maar korte tijd lid geweest; een broer van mijn vader is nog wel lid. Mijn vader was wel trots toen ik hoofdvendelier en later hoofdman werd.”

Het Sint Catharinagilde is een zeer oud gilde. In 1595 werd het gildebroederschap ter ere van Sint Catharina opgericht in de parochie van Den Dungen. Het reglement werd dat jaar goedgekeurd door het kapittel van de Sint Jan en door vice-pastoor Lambregts van Den Dungen. Dat werd op 22 november bekrachtigd door bisschop Masius. Rond mei-juni wordt er met de kruisboog geschoten op de vogel. Op de zaterdag voor de Dungense kermis wordt er koning geschoten met het geweer en rond 25 november -de naamdag van Sint Catharina- is er teerdag.

Eind augustus wordt de Dungense competitie voor deelname uit het dorp gehouden. De groepen acht van de basisscholen worden jaarlijks in het gildehuis uitgenodigd voor een lunch en schietwedstrijd. Sinds 1981 mogen er vrouwen bij dit gilde. Het gilde is één van de vier gildes binnen de gemeente

Hoofdman Jelle Geerts naast commandant Piet van der Aa bij de installatie op 5 januari 2020.

Sint Michielsgestel; jaarlijks hebben ze een bijeenkomst, namelijk de ‘gildecrans’. Verder is het gilde lid van de Kring Dommelgroep (acht gildes) en Kring Maasland (vierenveertig gildes). Sinds 2004 beschikt het over een eigen gebouw; eerst aan het Tennispad en sinds 2014 aan de Paterstraat 65b. Er zijn drie schietbomen voor de kruisboog en één schietboom met twee schietbakken voor het geweer. Een solide basis voor de toekomst. ■

De vendelgroep van het Sint Catharinagilde voor de bewoners van de verzorgingstehuizen Litserborg en Barberadael in Den Dungen.

Van het NBFS bestuur

Beste gildebroeders en gildezusters,
Vooraleerst hopen we dat onze gildebroeders en gildezusters en hun naasten in goede gezondheid verkeren. Namens het bestuur van de NBFS doe ik u allen de hartelijke gildegroeten!

Sinds de vorige Gildetrom is de situatie voor de NBFS niet veel veranderd. Ditzelfde geldt voor alle gildes en kringbesturen. Er wordt digitaal of telefonisch overlegd en Facebook is nog nooit zo kleurrijk en historisch gevuld geweest met gildedefoto's en -verhalen. Het is mooi om te zien en te lezen hoe de gildebroeders en gildezusters contact houden en waar mogelijk elkaar aandacht en steun geven. Ook is te bemerken dat er veel gilde-archieven onder handen genomen worden; er verschijnen prachtige beelden uit het verleden! Ik hoop dat ook de niet digitale gildeleden hiervan iets mee kunnen krijgen.

UITDAGING

Onze Europese koning Leo Niessen heeft een uitdaging geplaatst op Facebook. Ik heb de uitdaging aangenomen en daag nu ook de lezers van De Gildetrom uit. Onderstaand kunt u dit lezen.

Het is nog stil. We missen de mensen die je op een gildefeest spreekt en verder nooit. Jij ook? Hoe gaat het met ze? Heb jij ook zulke gilde-vrienden? Vast wel. Heb je ze nog gesproken? Misschien niet, want je zag ze immers alleen op een gildedag. Waarschijnlijk heb je van deze persoon/ personen ook geen telefoonnummer. Ik denk dat, als je even je ogen sluit, je zo wel makkelijk 5 gezichten kunt oproepen van mensen die je al een jaar niet gesproken hebt. Hoe gaat het met ze? Door zo'n uitgebreid vriendennetwerk als Facebook is er zeker iemand die het nummer voor je heeft. Wij dagen je uit om deze week 5 mensen te bellen die je al lang niet gesproken hebt. Gewoon om even te kletsen, te vragen "hoe gaat het met je?" en te zeggen "ik mis je". Heb je geen telefoonnummer van ze? Vraag het je vrienden, zodat ze je het nummer in een privé-bericht kunnen geven. Zeker niet online zetten! Doe je mee en doorbreken we zo samen deze stille tijd? ■

Interview

Eind vorig jaar zijn kringvoorzitters Henk de Hair en Roeland van Hooff geïnterviewd door Daan Daniëls van het Eindhovens Dagblad. Graag brengen wij u in kennis van dit verhaal.

Enkele lezers hebben gereageerd op dit verhaal en hebben hun beleving met de gildejeugd ingezonden. Ook hiervan brengen wij u graag op de hoogte; u kunt dit lezen in het hoofdstuk jeugd.

Namens het NBFS- bestuur wens ik u allen volharding toe en vooral een goede gezondheid. Tot ziens in betere tijden!

Annie Maas

Secretaris Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

Is er toekomst voor het gilde?

Door Daan Daniëls

'ALS ER NIETS GEBEURT DAN HEBBEN WE OVER TWINTIG JAAR NOG MAAR HONDERD GILDES OVER'

AARLE-RIXEL

Sinds maart 2020 liggen nagenoeg alle gilde-activiteiten stil. Zorgt corona voor een stille dood van dit typisch Brabants fenomeen, of vindt de gildegemeenschap zichzelf opnieuw uit? Kringvoorzitters Henk de Hair en Roeland van Hooff zien wel kansen.

In bijna elk Brabants dorp huist wel een gilde. Een groep van nagenoeg alleen maar mannen die in traditionele kledij regelmatig met slaande

trom en zwaaiende vendels door de straat trekt, voor leven in de brouwerij zorgt en jubilea en feestelijkheden opluistert met een vendelgroet.

Maar sinds begin maart zijn de straten leger dan leeg, toen Corona de samenleving in zijn greep kreeg. Geen gilde-activiteiten meer, geen samenkomsten. Veel gildebroeders zijn op leeftijd en behoren tot de Corona-risicogroep. Jongere leden kunnen door het gebrek aan activiteiten hun aandacht verleggen en het gilde vaarwel zeggen. Een zorg voor de toekomst van de gildes in Brabant.

GILDE WORDT SLAPEND GEMAAKT

Dit jaar zijn al twee gildes slapend gemaakt. De naam blijft voortbestaan, maar in wezen wordt het gilde opgeheven. In Brabant zijn er nu nog 204 gildes over. Samen goed voor grofweg 8000 gildebroeders, heeft de Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden becijferd. "Als je de blote cijfers ziet, zeg je zo, in Brabant zijn er nog 204 gildes. We vertegenwoordigen een hele groep. Maar er zijn stevige zorgen over de toekomst", vertelt Henk de Hair. Hij is voorzitter van Kring Peelland, waar de tweeëntwintig gildes uit de Peel toe behoren. "Er gaan nog wel meer gildes slapen. De sterkere, die de moed hebben zich op de toekomst te richten, overleven. Maar als er niets gebeurt dan hebben we over vijftien tot twintig jaar nog maar honderd gildes over. Gelukkig voel ik om me heen dat het besef er is. Veel gildes zijn bezig er aan te werken".

De Hair, zelf gildebroeder van het Sint Margarethagilde in Aarle-Rixtel, ziet om zich heen dat vooral de oudere gildebroeders

Henk de Hair, voorzitter kring Peelland en gildebroeder van het Sint Margarethagilde in Aarle-Rixtel

er moeite mee hebben dat door Corona de activiteiten stilliggen. “Ik spreek sommigen van hen wel en die zeggen dan ook ‘godverdomme, ik mis het’. Je wordt gildebroeder vanuit een stukje maatschappelijke betrokkenheid en saamhorigheid. En ook omdat je oog hebt voor de geschiedenis. Wij hadden een maandelijkse vergadering waarbij ook het gildelied uit 1898 werd gezongen. Dan zie je die kopjes omhoog gaan. Je ziet de trots die ze voelen: de broederschap. Maar door Corona is er voor hen niets meer”, geeft De Hair aan.

“De maanden mei, juni (en juli?), augustus en september zijn de topmaanden, met veel activiteiten. Er bestond de hoop dat we weer wat konden doen, maar die tweede lockdown baart me echt zorgen. Zeker ook voor gildebroeders met een latente houding. Als er te lang geen activiteiten zijn geweest, kan hun aandacht voor het gilde verslappen. Dat zie ik echt als een gevaar. Als alles weer opengaat ben ik zeer benieuwd hoe de gilden ontwaken.”

Roeland van Hooff, tamboer van het Sint Luciagilde in Steensel, zag juist bij zijn gilde dat de verbroedering sterker werd tijdens de opkomst van het Corona-virus, ondanks het stilleggen van tal van activiteiten. “We hebben geprobeerd om wel wat te doen, maar we hebben ook respect voor ieders mening. Als een grote groep vond dat het onverantwoord was, dan deden we niets. Tijdens de eerste Corona-golf probeerden we met iedereen contact te houden. We deden belondjes: ‘Hoe staat het ermee?’ Toen de maatregelen iets soepeler werden, hielden we voorzichtig weer bijeenkomsten. Je merkte dat die behoefte er was. De eerste keer dat je elkaar dan weer ziet, voelt geweldig. Zo’n verbroedering. Gewoon een mopje vertellen, ouderwets lachen. Dat voelde voor iedereen echt geweldig.”

VENDELGROET BIJ VERZORGINGSHUIZEN

Van Hooff-voorzitter van Kring Kempenland-zag dat verschillende gildes bij verzorgingshuizen een vendelgroet brachten. Dit werd zeer gewaardeerd. In de afgelopen maanden ontstonden er ook nieuwe initiatieven in de Kempen. “Ik heb geïnventariseerd wat er allemaal werd gedaan. Zo werden digitale ‘quizzen’ georganiseerd. Ontwikkelingen waar anderen ook van kunnen leren. Maar elkaar fysiek ontmoeten, daar gaat niets boven.”

Tegenwoordig staan schuttersgildes vooral voor broederschap, tradities en folklore. Vroeger -en in sommige gevallen heb je het dan over de Middeleeuwen- hadden de gilden wel degelijk een beschermende functie. Je had godsdienstige- en ambachtsgildes. Met name de godsdienstige schuttersgildes beschermden dorpen in tijden dat er nog geen leger of politie was. Na de komst van die gezaghebbende orde verviel de bewakende rol van gildes en bleef er vooral een ceremoniële rol over. Ambachtsgildes verdwenen nagenoeg allemaal.

Het gros van de schuttersgildes kreeg in de achttiende en negentiende eeuw een slapend bestaan. Maar in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw ontstond er een enorme opleving van gildes. Mensen die de tradities en de folklore van gildes waarderen, maakten het gildewezen zoals dat tot de dag van vandaag voortleeft.

“Loop het Rijksmuseum maar eens binnen. Daar zie je zalen vol met afbeeldingen van gildes. Ik ben trots op die schilderijen. Die belichamen het broederschap. Ze hebben de reformatie doorstaan, Napoleon overleefd en ook tijdens oorlogen hielden gildes zich staande. En in aantal zijn ze er dus nog steeds”, duidt De Hair.

WEZENLIJK ONDERDEEL VAN DE LOKALE GEMEENSCHAP

De Hair vormt samen met Van Hooff (die voorzitter is van Kring Kempenland, tweënvijftig gildes tellend), collega kringbestuurders Jan van Gelooven (Kwartier van Oirschot, veertig gildes) en Rob Weijtmans (Kring Maasland, vierenveertig gildes) de vierhoofdige commissie (Club van vier). Deze richt zich binnen de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden nadrukkelijk op de toekomst van het gildewezen. “Voor een gilde is het heel belangrijk om zich te tonen in het dorp. Zorg dat je een wezenlijk onderdeel van de lokale gemeenschap bent en dat je maatschappelijk betrokken bent. Vanuit oude tradities is een gilde ook dienstverlenend”, aldus De Hair.

“We kunnen ook gaan wandelen met mensen die in een rolstoel zitten of een kop koffie drinken met alleenstaanden. Zo tonen we ook ons maatschappelijk belang. We zijn er voor de samenleving”, geeft Van Hooff aan. “Veel gildes

Roeland van Hooff is voorzitter van Kring Kempenland en gildebroeder bij het Sint Luciagilde in Steensel

hebben eigen gebouwen en terreinen die ook voor de gemeenschap ingezet kunnen worden. In Steensel bieden wij op ons gildeterrein plek aan de kindervakantieweek. Toen hiervoor een nieuwe locatie gezocht werd, boden wij de helpende hand. Het is geweldig om die kinderen hier dan bezig te zien.”

TRADITIES OVERDRAGEN

Van Hooff vindt het belangrijk dat de tradities van gildes worden overgedragen op volgende generaties, maar ook dat bekend is hoe je een gildebroeder moet zijn. “Wij hebben bepaalde normen en waarden. Op een gildefeest zie je nooit politie die moet optreden. Van vroeger uit hebben we meegekregen dat je respect moet hebben voor elkaar. Daar zijn we trots op. Die kant moeten we ook meer cultiveren en uitdragen. Het is belangrijk om te laten blijken dat er een bepaalde sfeer is bij een gilde en dat er aandacht is voor elkaar.”

Maar hoe krijg je nieuwe mensen zover om lid te worden van een gilde en een raar pak aan te trekken? De jeugd heeft de afleiding van de digitale wereld en gaat sporten. Mensen die er geen kennis van hebben zullen ook niet snel geneigd zijn om zich aan te melden. “De waardering van de gemeenschap is er wellicht te weinig. Maar dat komt ook doordat veel gildes te veel teruggetrokken zijn. Ze moeten veel meer de aandacht pakken in de dorpen. Want dat is toch waar de meeste gildes vandaan komen. In steden zijn er veel minder gildes”, duidt De Hair.

WELKE ROL IS WEGGELEGD VOOR DE JEUGD?

“Vroeger ging opvolging vaak van opa op vader en zoon. Dat is tegenwoordig een stuk minder gebruikelijk”, vervolgt hij. “We zullen er echt op uit moeten om nieuwe leden te werven. Hoe moeten we bijvoorbeeld naar de jeugd kijken? Trekken we ze alleen een pakje aan en pinkt moeder een traantje weg als ze haar kind ziet lopen tijdens een optocht? Het gaat erom hoe we ze kunnen bereiken, die kinderen. Dat is puur op het wedstrijdelement. Het is bij de gildefeesten, de wedstrijden in het trommen, het vendelen en bazuinblazen, waar ze dan een schildje kunnen winnen.”

Volgens De Hair hebben jongeren ook mooie ideeën, maar moeten gildes dan soms wel tradities bijstellen. “Bij het gilde in Asten vond de jeugd de pakken maar niets. Die kwamen toen met een cap en een trui, met daar achterop groot het logo van het gilde. Prachtig. Maar als gilde moet je daarvoor wel openstaan.

Tradities moeten we aanpassen aan deze tijd Henk de Hair: “Wij richten ons nu vooral op de dertigers, veertigers en begin vijftigers.” Van Hooff vult aan: “Wij hebben toch ook de jeugd nodig om ons bij te praten. Wat houdt broederschap in, in deze tijd? Tradities moeten we aanpassen aan deze tijd.

Ik werd dan ook warm van de woorden van

Joe Biden, de nieuw gekozen president van Amerika. Hoe hij sprak over hoe we met elkaar moeten omgaan en elkaar nodig hebben. We worden steeds individualistischer. Als gildebroeders ben je er juist voor elkaar en daar is behoefte aan, merk ik. Dat moeten we meer etaleren en duidelijk maken.” Maar wanneer de jeugd een bepaalde leeftijd bereikt, wordt het volgens De Hair lastig om ze ook daadwerkelijk lid te laten blijven van een gilde. “Zodra ze in de pubertijd komen en ze worden verliefd, dan is er teveel afleiding. De partner vindt het maar niks en ga zo maar door. Wij richten ons nu vooral op de dertigers, veertigers en begin vijftigers. En zorg dat ze met een groep binnenkomen. Als je één of twee nieuwelingen tussen mensen van zestig of zeventig zet, dan gaat dat niet werken.”

Dat er nu serieus wordt nagedacht over de overlevingskansen van gildes is vooral een les die geleerd is uit het verleden. In de jaren tachtig en negentig vonden gildes dat het allemaal wel goed ging. Qua ledenaantal zat het goed en over aandacht hoefden ze niet te klagen, was de algemene teneur. “Maar medio 2000 werd er aan de bel getrokken. Er zaten bij wijze van spreken vooral oude mannen met dikke sigaren”, schetst De Hair het beeld. “De nood van verjongen en het werven van nieuwe leden werd duidelijk. Vanuit gildes kwam de vraag aan het federatiebestuur om ze te helpen.”

Van daaruit zijn bij veel gildes toekomstplannen opgesteld. De Hair: “Wat je mensen nu leert is oud geweten. De wil om naar de toekomst te kijken is er bij de meeste gildes wel, maar de kennis niet. Daar proberen wij ons steentje aan bij te dragen. Wij hebben de verantwoordelijkheid om die waardes waar wij voor staan, door te geven aan een volgende generatie. Maar die waardes moeten wel aangepast worden aan deze tijd.”

GEZELLIGHEID, BROEDERSCHAP EN MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID

Henk de Hair hoopt vooral dat mensen gepakt worden door de trots van een gilde: respect voor de historie, oog voor de toekomst en het belang van het sociale aspect. “Je hoeft niet alles te weten. Zeker als bestuur van een gilde niet. Daar hopen wij ze in bij te staan. En richt je dus vooral op de eind dertigers, veertigers en vijftigers. Kom je als twintiger bij een gilde, dan voel je je er misschien niet thuis, ‘Het is hier net een bejaardenhuis’, denk je dan. Richt je op die mensen die niet meer hoeven te studeren, die klaar zijn met sporten op recreatief hoog niveau en het leven serieus op de rit hebben, met bijvoorbeeld een gezin. Daar moeten de pijlen op gericht worden. Die kun je zaken bieden als gezelligheid, broederschap en maatschappelijke betrokkenheid.” ■

Deelnemers aan het Jeugdtoernooi 'Trommen-Vendelen-Bazuinblazen' op zondag 28 mei 2017; op deze dag door het Sint-Jorisgilde Budel georganiseerd. Fotografie: Saskia Horst-Adams.

Het jaar 2020, een zeer bijzonder jaar

Door Maarten Janssen, secretaris Kring Peelland

Het jaar 2020 zal ook voor het bestuur van Kring Peelland als 'zeer bijzonder' de boeken ingaan. Vol energie zijn we het afgelopen jaar gestart met het voorbereiden van de voorjaarsvergadering, tijdens welke het bestuur versterkt is met wat jongere gildebroeders. Te weten Dennis van Hout uit Someren-Eind en Stefan van Zeeland uit Gemert (Sint Antonius & Sint Sebastianus). Maar wie had kunnen bedenken dat de voorjaarsvergadering en het weekend daarop volgend (met de start van het 600-jarig bestaan van het Sint Servatius gilde), dé activiteiten van 2020 zouden zijn! Niets is minder waar gebleken. Er zijn grote strepen gehaald door teerdagen. Het koningschieten is bij meerdere gilden niet doorgestaan en ook de activiteiten op kringniveau van de boog- en de geweerschutters vielen stil. Geen gilde Sint Agatha uit Boekel in Den Haag bij de Paus-mis. Het Sint Lambertusgilde heeft zich in Someren-Eind het vuur uit de schoenen gelopen om op 13 september 2020 een kringdag te organiseren, waar nog lang over gesproken zou worden. Maar ook voor hen was er geen ander besluit te nemen dan deze kringdag door te schuiven naar 2023. In Peelland zeggen we dan 'zund, maor ut kumt goe'.

Natuurlijk zijn ook de vergaderingen van het kringbestuur en de kringcommissies op een super laag pitje komen te staan. Gelukkig zijn er ook nog de telefoon en de e-mail, zodat dringende zaken niet hoeven blijven liggen.

Als het heel even mogelijk lijkt te zijn, dan grijpt een viertal gilden in de kring de kans om -zij het op een afgeschaalde en minder feestelijke wijze- de nieuwe koning te schieten. De strijd is er niet minder om. Vol verve en met alle inzet doet men pogingen om de vogel naar beneden te krijgen. Bij het Onze Lieve Vrouwe gilde in Aarle-Rixtel is het Kaylee Gruijters gelukt. In Deurne -bij het Sint Antoniusgilde- knalt Frankwin Wijnen de vogel aan gruzelementen en bij de naamgenoot in Lierop schiet Robert van Seggelen zich tot koning. Ook in Gemert wordt bij Sint Antonius en Sint Sebastianus geschoten en daar mag Henk Ruis zich tot het volgende schieten in 2022 koning noemen. Bij enkele gilden is het

koningschieten uitgesteld en hoopt men dit in 2021 in te halen.

Met droefheid heeft ook Kring Peelland in 2020 afscheid genomen van een aantal gildeleden. Waar zulks gewoonlijk plaatsvindt met gilde-eer is er deze keer in de meeste gevallen nauwelijks plaats voor de aanwezigheid van gildebroeders en gildezusters. Dat dit als een gemis ervaren wordt is dan ook niet vreemd. Zeker ook het kringbestuur betreurt het niet aanwezig te kunnen zijn geweest. De gilden hebben in 2020 op een aangepaste en sobere wijze afscheid moeten nemen van enkele gildebroeders en gildezusters. We koesteren de mooie herinneringen aan hen die we moeten missen.

Tijdens de jaarvergadering op 7 maart in Liessel trad secretaris Frans van der Burgt af en traden toe tot het Kringbestuur Dennis van Hout (Sint Lambertus Someren-Eind) en Stefan van Zeeland (Sint Antonius en Sebastianus Gemert). Op deze bijeenkomst worden Frans van der Burgt en Jos van de Ven tot erelid onderscheiden voor hun grote verdienste. Van der Burgt als secretaris van de kring en Van de Ven voor de vele jaren (veertig) actief zijn ten behoeve van het vendelen.

Daarnaast wordt Peter Berkers onderscheiden tot lid van verdienste voor zijn werkzaamheden ten behoeve van de S.A.T.-commissie.

Met een gezonde scepsis kijken we naar het huidige jaar, 2021. Het zal een jaar zijn zonder kringdag. Maar het kringbestuur is aan het bekijken of er later in het jaar op wat kleinere schaal een viertal activiteiten mogelijk zijn die met name het onderlinge broeder- en zusterschap zullen versterken. We denken hierbij dan aan een specifieke bijeenkomst voor de jeugd. Daarnaast bekijken we ook of er een mini-toernooi georganiseerd kan worden, waarin vendelen, trommen, bazuinblazen en standaardrijden centraal staan. Maar ook onze koningen en keizers willen we laten schieten met het geweer en natuurlijk worden de boogschutters en onze bejaarden niet vergeten in 2021. Houdt onze website in de gaten: www.gildenkringpeelland.nl.

Verder streeft het kringbestuur er naar om in 2021 een begin te maken met 'keukentafelgesprekken' met alle tweeëntwintig gilden in de kring. Dit om met de gilden uitvoerig stil te staan bij hun toekomst en daarmee de toekomst van de Kring Peelland. ■

Kringbestuur Peelland.

Sint Jacobus Gilde stelt vijftigjarig jubileum uit

Het Sint Jacobus Gilde uit Zeeland zou deze maand normaal gesproken het vijftigjarig jubileum vieren sinds haar heropleving in 1971. Maar Corona maakt dit echter onmogelijk. De pijlen worden nu gericht op 2025, want dan bestaat het gilde 550 jaar. De heropleving in 1971 was te danken aan de toenmalig pastoor van Oers van Zeeland en aan bakker Adriaan van der Coer. Het oude gilde-zilver werd teruggevonden, oude geschriften zijn bewaard gebleven en er waren in Zeeland nog altijd mannen die ook als gildebroeder in de processie meeliepen. Niet iedereen was enthousiast over de plannen; het gemeentebestuur voelde er niet veel voor. De eerste koning werd op het gilde-terrein in Ravenstein geschoten, daarna zijn ze in optocht door het dorp getrokken. En het gilde was weer actief.

Kruisboog- en gewerschieten, vendelen en deelname aan de gildedagen in de kring zijn al die vijftig jaren gebleven. Maar er veranderde ook het één en ander. Het gilde -vooral een broederschap met veel onderlinge

vriendschappelijke betrekkingen- werd maatschappelijk actief, verleende diensten en was bij belangrijke gebeurtenissen in het dorp present. Jaarlijks kunnen inwoners meedoen aan de strijd om de burgerkoningstitel. Als één van de eerste gilden -nog vóór de kringstatuten het toelieten- werden in 1998 vrouwen toegelaten. In 2008 was Angela van der Ven de eerste vrouw die zich tot koningin liet kronen. Het gilde kende een groot dieptepunt: in 2015 werd al het oude gildezilver gestolen uit het gildehuis aan de Brand.

Toch gaat het jubileum niet helemaal in stilte voorbij. Er zijn namelijk nog drie gildebroeders vanaf het eerste uur na de heropleving in ons midden en zij zijn in de bloemetjes gezet. Henk Bongers, Wim Jans en Jan Strik zijn de gouden jubilarissen. Ze mochten, volledig 'Corona-proof', aan de voordeur een prachtig boekje met bijbehorende oorkonde ontvangen. Ook zilveren jubilaris Bert Janssen is op deze manier gefeliciteerd. Allen waren blij verrast en zo was er toch een sprankje vreugde en blijdschap in deze bijzondere tijd. ■

Jan Strik, vijftig jaar.

Wim Jans, vijftig jaar.

Bert Janssen, vijftig jaar.

Henk Bongers, vijftig jaar.

Gouden huwelijk in Blitterswijk

Op vrijdag 27 november 2020 waren Hay Gooren & Chér de Koning vijftig jaar getrouwd. Hay is al negenendertig jaar lid van het Sint Antonius-Abt Gilde en heeft de her-opstanding van dit gilde helemaal meegemaakt. Hay is onder andere tambour-maître geweest, is ere-commandant en heden ten dage nog archivaris. Hij doet de 'public relations'. Ook Chér heeft veel gedaan en doet nog steeds van alles voor het Blitterwijkse gilde.

Het gilde heeft hen op zaterdag 28 november een gildehulde gebracht. Op gepaste wijze, met een kleine delegatie wegens de geldende regels omtrent COVID-19. De eerste gildemeester heeft namens alle gildebroeders en -zusters de felicitaties overgebracht aan het bruidspaar. Hay bedankte namens Chér en familie het Sint Antonius-Abt Gilde voor deze spontane gilde-hulde. Het was een complete verrassing! Daarna nog eventjes gezellig ('achterom' en op afstand) vertoefd samen met het bruidspaar. In verband met de geldende regels is aan deze gildehulde geen bekendheid gegeven. ■

Gilde Salvator Mundi brengt kerststukjes naar alle leden

Op zondag 20 december heeft het bestuur van het gilde kerststukjes met een kerstkaart

rondgebracht naar alle leden. Het hele jaar waren er helaas geen grote gilde-activiteiten. Het bestuur van het gilde wilde toch iets doen voor alle leden. Eén van de leden opperde om kerststukjes rond te brengen. Zij vond het ook leuk om deze zelf te maken. De jeugdleden hadden de kerstkaarten zelf gemaakt en de kerststukjes waren zelfs in de gildekleuren zwart, geel en wit gemaakt. Helaas was er vanwege Corona geen uitgebreid bezoekje mogelijk en bleef het beperkt bij een praatje bij de voordeur. De verrassing werd zeer gewaardeerd door alle leden. Alle jeugdleden kregen heerlijke kerstkransjes en nog een doosje sterretjes, om het nieuwe jaar mee in te luiden. ■

Naamfeest Groot Gaesbeeker Gilde Soest

De jaarlijkse viering van het naamfeest van de patrones van het Soester Gilde werd dit jaar toch op een aangepaste, maar wel imponerende wijze gevierd. Namelijk met een eucharistieviering op zaterdagavond 6 februari in de Heilige Familiekerk. Tijdens een weekend waarin in deze kerk de laatste weekendvieringen werden gehouden. Door het winterse weer was de zondagsviering afgelast en was het zelfs de laatste viering in deze kerk. Met gildetamboer, de vaandeldrager, de ouderman en het koningspaar (Frank en Margriet Spijker) met hofdames, was het gilde in de viering aanwezig. Ze begeleidden

de pastoor bij binnenkomst en vertrek. Bovendien werd aan het eind van de viering (met door Corona slechts dertig bezoekers) de band tussen gilde en Rooms Katholieke gemeenschap bevestigd door het overvenden van pastoor Joachim Skiba. Tijdens de viering was er natuurlijk aandacht voor het feest van Agatha, de band met het gilde en de komende sluiting van de kerk voor wat betreft de erediensten. Een groter en uitgebreider feest was gezien Corona dit jaar niet mogelijk. Uitgekeken wordt naar het moment dat gildeleden, gildenvrienden en andere betrokkenen weer samen feest kunnen vieren. ■

Gilde Sint-Jan-Baptist Duizel brengt kerstverlichting aan

De terugloop van leden in de gilden speelt in veel dorpen en steden. Ook in Duizel is deze terugloop aan de hand. Onze gemiddelde leeftijd is ondertussen tweeënzeventig jaar. De afgelopen tien jaar is er een constante daling van het aantal leden geweest. Eind 2018 viel er een bestuursbesluit om hier zo snel mogelijk een ommekeer in zien te krijgen. We zijn nu als gilde al een jaar niet meer zichtbaar in het dorp. Het laatste publieke optreden dateert van december 2019. Hierna zijn er nog wel activiteiten geweest, maar we waren niet meer zichtbaar voor onze dorpsgenoten. De laatste jaren werden onze activiteiten al beetje bij beetje minder in aantal, maar ook steeds kleiner. In februari zijn we een traject ingestapt om meer mensen in het dorp te bereiken en aanvulling van het ledenbestand te zoeken. Met een kleine commissie zijn er ideeën besproken die we wilden gaan uitwerken.

Zoals het er nu uitziet, zal dit een vertraging van misschien wel twee jaar oplopen. Om niet te worden vergeten door onze leden, hebben we ze allemaal een bloemetje of pakketje aangeboden. Dit werd leuk ontvangen en bijna ieder lid reageerde hierop middels 'whatsapp', mail of telefoon. In het dorp werd de traditie met de wijding van de Sint-Janstrossen in de openluchtmis afgelast. Daarop is besloten om als gilde trossen te laten maken en in het dorp rond te brengen. Een geslaagde actie die ook nog eens veel aandacht kreeg in de lokale media.

Wijding Sint-Janstrossen

Het optuigen van de boom.

Maar toch bleef het te lang te stil, vonden we als bestuur. Via enkele dorpsgenoten werd een idee geuit om een boom van kerstverlichting te voorzien. Als gilde hebben we dit meteen aangegrepen om zo weer in 'the picture' te komen. Gelukkig kreeg ook dit veel bijval en aandacht in het dorp.

Hopelijk blijven we op deze wijze in beeld en kunnen we dorpsgenoten enthousiast maken om actief aan ons gilde deel te nemen, in welke vorm dan ook. We krijgen in elk geval veel complimenten voor de manier waarop we toch onze betrokkenheid met het dorp blijven tonen. En dat zien we als eerste stap in de aanvulling van ons ledenbestand. Het gilde is meer dan uiterlijk vertoon, gezelligheid en mooie tradities. Het bezit veel attributen, geschriften en verhalen die de rijke geschiedenis van ons dorp vertellen. We willen ons dorp duidelijk maken dat lid worden van ons gilde voor iedereen interessant is én van belang is voor het behoud van de geschiedenis. ■

(Antoinette Koolen van der Velden)

Jubilaris wordt verrast, Vorstenbosch

Archivaris Jo van den Berg van het Gilde Sint Antonius Abt krijgt onverwacht bezoek van het gilde. Dit vanwege het feit dat hij zestig jaar gildelig is. Hoofdman Johnnie van der Heijden en vaandrig Adriaan van der Heijden brengen hem zijn schild ter ere van dit mooie jubileum. Aan de overkant van de weg bij zijn huis slaan diverse leden de huldiging gade. Zij zijn per 'gilde-app' geïnformeerd over deze huldiging, aangezien de normale teerdag op dit moment geen doorgang kan vinden. ■

Jubilaris Jo van den Berg en zijn vrouw ontvangen de vendelhulde.

Het jubilerende echtpaar van den Berg.

De voorpagina van de plaatselijke krant waarop ook een foto van de vendelhulde te zien was.

Proclamatie en teerdag in Udenhout ging niet door

Door het Gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout is wegens de Corona-maatregelen de proclamatie en de teerdag op 23 januari helaas gecancelled. Om deze dag toch niet ongemerkt voorbij te laten gaan, hebben we op vrijdagavond (tijdens onze proclamatie-ronde) met twee personen aan onze trouwe vrienden van het gilde een klein presentje aangeboden. Dit uiteraard rekening houdend met alle Corona-maatregelen. Op de teerdag zelf heeft een zeer klein gezelschap (vendelier, tamboer en koning) op nadrukkelijk verzoek van het verzorgingsstehuis De Eikelaar buiten een korte vendelhulde gebracht. Aan drie zijden van het verzorgingsstehuis brachten ze de vendelhulde aan mensen die achter de ramen toekken. Diverse bewoners trotseerden zelfs de kou om

de hulde in ontvangst te nemen. Ook onze gilde-heer Pastoor Looyard (herkenbaar aan zijn zilveren schild) was één van de aanwezigen. Het kleine gebaar werd door iedereen zeer gewaardeerd. ■

De vendelhulde bij verzorgingshuis De Eikelaar.

Nieuwe hoofdman Gilde Nistelrode

Vanwege het overlijden van Ruud van der Linde zat het Nistelrodese Gilde Sint Antonius Abt-Sint Catharina ruim een jaar zonder hoofdman. Door alle Corona-beperkingen kon er geen verkiezing worden uitgeschreven. Zorgvuldig rekening houdend met de opgelegde veiligheidseisen van het kabinet is vorige week een algemene ledenvergadering gehouden. Paul Altorf werd gekozen tot hoofdman van het gilde.

Paul is sinds 1992 lid van het gilde en heeft een indrukwekkende staat van dienst. Hij was tien jaar vice-hoofdman en jarenlang deken rentmeester. Hij behaalde tweemaal de titel van gildekoning binnen het gilde en verwierf de titel van kringkoning bij de Hoge Schuts. Hij was gildekampioen in 2011 en staat al achtentwintig jaar ononderbroken zijn mannetje als tamboer. Daarnaast is hij actief binnen de diverse commissies en hij was in 2006 mede-organisator van het Europese Schutters Treffen in Bernheze. Voor zijn inzet aan het gildewezen werd Paul internationaal onderscheiden met een gouden medaille. Paul is referendaris van de Nobele Orde van de Papegay voor Noord-Brabant. Onder leiding van hoofdman Paul stapt ons gilde energiek het nieuwe jaar in. Uitgebreide informatie staat op www.gildenistelrode.nl. ■

De nieuwe hoofdman van Nistelrode Paul Altorf.

Een hart onder de riem

“WIJ WENSEN U EEN CORONA-VRIJ 2021”

Het was zo geregeld. Na een telefoontje van een gildebroeder. Het idee was om iedereen in deze moeilijke tijd iets extra's te geven. Het is een klein maar welgemeend gebaar naar alle gilde-leden. Iedereen was zeer verast en enthousiast tegelijk toen een lid van de overheid aan de deur stond met een pakketje in de hand. Door dit pakketje persoonlijk af te geven en even een korte babbel te maken, hoorden de leden van de overheid meteen hoe het met het betreffende gildelid ging. Nou, een beter moment had je niet kunnen bedenken. Namens het Gilde Sint Barbara Dinther wensen we iedereen: 'Een Corona-vrij 2021!' ■

Ook in Dinther was er een leuke attentie voor de gilde-leden.

Delegatie Schijndels gilde gedenkt overleden gilde-leden tijdens Allerzielen

De kaarsjes op de graven...

...en het strooiveld op de begraafplaats in Schijndel.

Op maandag 2 november jongstleden heeft een delegatie van het Gilde Sint Catharina en Barbara uit Schijndel al haar overleden gilde-leden herdacht tijdens Allerzielen. In voorgaande jaren liep het gilde vanaf de pastorie van de Heilige Servatiuskerk in optocht naar de Rietbeemdweg. Dit jaar was dit in verband met Covid-19 helaas niet mogelijk, aangezien er dan sprake zou zijn van groepsvorming. Een delegatie heeft bij de zerken (samen met pastoraal medewerker en tevens gildelid de heer Anton Bijnen) gebeden.

Na de gebeden werden er kaarsjes op de zerken geplaatst van de overleden gildebroeders, gildezusters en gilde-verwanten. Ook werden er op het strooiveld kaarsjes geplaatst voor gilde-leden die in het verleden zijn gecremeerd of elders zijn begraven. Helaas was het dit jaar ook niet mogelijk om bij de gebedsviering in de Heilige Servatiuskerk te zijn. Gilde Sint Catharina en Barbara Schijndel hoopt volgend jaar weer met alle gilde-leden de overleden gildebroeders en gildezusters te kunnen gedenken. ■

Gilde-eer voor vier jubilarissen bij Sint Barbaragilde Veghel

Bij verrassing kregen vier gildebroeders die al veertig jaar lid zijn van hun Veghelse gilde de hoogste gilde-eer. Veel inzet hebben ze deze jaren getoond, ondanks Corona werden ze nu thuis verrast met een zilveren gilde-schild en met de hoogste gilde-eer; de groet met het grote gildevaandel! Piet van Melis, Gertjan Centen, Jan Hazelberg en Jan Janssen kregen op de naamdag van de schutspatroon Sint Barbara onverwacht bezoek van een afvaardiging van het Veghelse gilde. De gildekoning Paul Wonders en staande deken Ruud Eekhof

Het zilveren schild op het kussen bij één van de jubilarissen.

spraken de jubilarissen toe op anderhalve meter afstand en legden het zilveren schild op een mooi kussen. De vaandrig Mark Callaars en de hoofdtamboer Frank-Jan van Zutven brachten de groet met het vaandel. Adjudant René Moïze de Chateaux regelde het goede verloop en reikte de bloemen aan voor de gilde-dames.

KORT VOOR HET JUBILEUM ONTVIELEN ONS TWEE GILDEBROEDERS.

De weduwen van de dit jaar overleden

Bloemen als eerbetoon.

gildebroeder Walter Beks en van gildebroeder Jacques van Lieshout werden ook verrast met een fraaie bos bloemen. Deze gildebroeders hadden hun veertigjarig jubileum bijna gehaald. Bij Walter vond met aangepaste gilde-eer dit jaar, vanwege Corona, de uitvaart plaats.

UITSTEL VEERTIGJARIG JUBILEUM VAN HET VEGHELSE SINT BARBARAGILDE

Alle festiviteiten van het Sint Barbaragilde (van alle gilden) liggen sinds maart stil. Daardoor kan het veertigjarig jubileum mogelijk pas in 2021 gevierd worden. Wel konden in januari 2020 (net voor Corona-lockdown) de statuten worden gewijzigd en konden er drie jonge gildezusters worden ingehuldigd. En onlangs werden alle gildebroeders en -zusters verrast met een gilde-kerstpakket. De 'gilde-app' en 'Zoom' draaien overuren om met vergaderingen en contacten de geest van verbroedering onderling in stand te houden. ■

Jubilarissen Sint-Willebrordusgilde Heeswijk

Vanwege de Corona-regels hebben we onze jubilarissen dit jaar thuis verrast. Normaal onderscheiden wij onze leden tijdens de nieuwjaarsreceptie, maar dat kon nu helaas niet doorgaan. We zijn begonnen in Oss, waar ons lid Peter Bozelie voor zijn vijftwintigjarig lidmaatschap onderscheiden werd. Peter is een prima schutter met het geweer en heeft in de onderlinge competitie al negen zilveren schilden gewonnen. Peter is een trouw schutter en is in de afgelopen vijftwintig jaar al bij veel schietwedstrijden aanwezig geweest. Vervolgens vertrokken wij terug naar Heeswijk-Dinther, waar we Ad Schuurmans verrasten.

Peter Bozelie.

Ad is ook al vijftwintig jaar lid en heeft in die jaren ook zijn beste beentje voor gezet in het jeu-de-boules-spel. In 2015 won hij met de jeu-de-boules-groep nog een zilveren schild in Udenhout op een vrije gildedag. Ook heeft hij jaren met de kruisboog geschoten en haalde hij met veel plezier papier op voor het gilde. Hierna reden we naar de Willebrordstraat om Gijs de Visser te verrassen. Gijs is inmiddels veertig jaar lid, waarvan hij twintig jaar werkzaam is geweest in het bestuur. Gijs is een prima kruisboogschutter en hij maakt bij gilde-evenementen veel mooie foto's voor het gilde. Elk jaar maakt hij een mooie

Ad Schuurmans.

verjaardagskaart voor onze jarige gilde-leden met daarop foto's van evenementen van het vorige jaar.

Onze koning Maarten Gevers overhandigde de zilveren spelden op een rood kussen uit onze kerkbank aan de jubilarissen; spelden van vijftwintig en veertig jaar. Normaal worden alle onderscheidingen uitgereikt in de kerkbank in het gildehuis; daarom toch een kussen, meegenomen van die bank om op afstand de zilveren spelden te kunnen overhandigen. De bossen bloemen werden overhandigd door onze jeugdeden Floortje en Sjors Gevers. ■

Gijs de Visser.

Guus Eltink nieuwe hoofdman van schuttersgilde Boxel

De leden van het Boxelse schuttersgilde Sint-Barbara en Sint-Joris hebben Guus Eltink tot nieuwe hoofdman gekozen. Eltink treedt in de voetsporen van Jacques Habraken, die sinds de heroprichting in 1996 voorzitter was van het broederschap. Eind maart overleed Jacques aan het Corona-virus.

Het onverwachte overlijden van zowel hoofdman Habraken als ook gildeheer pater Hans de Visser (daags ervoor) zorgde voor grote verslagenheid onder de gildebroeders en -zusters. Daardoor heeft het gilde de tijd genomen om een nieuwe voorzitter te vinden. Dat kon ook omdat door Corona de club-activiteiten op een laag pitje stonden. Diverse gilde-leden werden benaderd om de voorzittershamer over te nemen en uiteindelijk stelde Eltink (ook al sinds de oprichting lid) zich beschikbaar. Hij maakte als deken reeds deel uit van de gilde-overheid (het bestuur). Zonder tegenkandidaten werd hij op maandag

30 september 2020 in gildehuis Rembrandt aan de Rechterstraat benoemd. "Ik dank de ledenvergadering voor het vertrouwen door mij te verkiezen tot nieuwe hoofdman.

Een verantwoordelijke taak die ik naar eer en geweten zal invullen. Dat doe ik met het besef dat de dekens uit de overheid (maar ook anderen binnen ons gilde) toegezegd hebben ondersteuning te bieden waar dat nodig is. Hun hulp aanvaard ik met plezier", aldus de nieuwe voorzitter.

Door de uitbraak van het wereldomvattende Corona-virus in maart van dit jaar is de term broederschap (één van de kernwaarden binnen de gilden) in de ogen van hoofdman Eltink nóg explicieter geworden. "In die zin zie ik een toekomst weggelegd voor ons gilde.

De kunst en vooral de uitdaging is om (op een hedendaagse manier) invulling te geven aan onderlinge bijstand. Ik zal proberen daaraan in woord en daad leiding én begeleiding te

Hoofdman Guus Eltink - foto (c) Henk v Weert.

bieden", aldus Eltink, die ook vaandrig van de schuts was. Die rol wordt overgenomen door gildebroeder Frank van Boxel. ■

Twée bijzondere jaren voor de teerdagen

De naamdag van Sint Sebastiaan is 20 januari, de dag waarop hij stierf, 288 na Christus. Op de zaterdag het dichtst bij 20 januari viert gilde Sint Sebastiaan Oirschot zijn naamdag en het gilde beleeft op die dag ook de jaarlijkse teerdag.

De opzet van de teerdag die al vroeg begint (zo rond kwart over acht) en doorloopt tot in de late uurtjes, heeft veel oorspronkelijke elementen behouden. Tot nu. De golf Corona-virus beukte dit jaar, in 2021, een bres in deze eeuwenoude traditie. Dit jaar werd de teerdag niet met alle broeders samen feestelijk gehouden. Niet kletsen en geen grappen, grollen en kaarten met elkaar. Niet ten overstaan van alle broeders jubilarissen huldigen, niet samen eten en het glas heffen. Niets van dat alles? Maar het zal toch niet zo zijn dat zaterdag 16 januari 2021 stillekes overgaat in zondag 17 januari? Nee, dat verdorie niet. Het werd niet zoals het altijd was, dat zou onverantwoord zijn. De gang naar ons gildehuis De Beurs moest verantwoord zijn.

De gildebroeders kwamen thuis met een avondmaal. Dat was scoren bij het thuisfront. Dat deden de gildebroeders van Sint

Sebastiaan. Niets kan de teerdag vervangen, maar het bedachte alternatief (een afhaalmenu) werd door de leden zeer gewaardeerd. Eén voor één kwamen de broeders naar het gildehuis om met inachtneming van de voorgeschreven maatregelen de maaltijd voor twee personen op te halen.

Niet alleen de maaltijd ging mee naar huis. Ook een nieuwe sjerp werd aan de gilde-leden meegegeven. Dat we nieuwe sjerpen kregen danken we aan de jubilarissen die we vorig jaar mochten huldigen.

De derde activiteit was het uitbrengen van een

stem voor de voorgenomen vestiging van een zakelijk recht op een zeer klein deeltje van onze gilde-tuin. Onze rentmeester had voor een strakke, geordende planning gezorgd. Alles in vijf minuten per lid. Het liep gesmeerd.

Eén van de nieuwere jonge broeders merkte op dat hij al twee jaar lid is en nog nooit een teerdag (waar hij al zoveel verhalen over had gehoord) had meegemaakt. Hij en niet alleen hij herinnerde ons hiermee aan het niet doorgaan van de teerdag 2020 in verband met het overlijden van onze gildebroeder Hans Megens. ■

Moergestelse gilden belonen medewerkers Park Stanislaus

Op de laatste dag van het jaar 2020, dat werd gekenmerkt door de Corona-pandemie, begaven de hoofdmannen van de drie Moergestelse gilden zich naar Park Stanislaus om alle medewerkers van het verzorgingshuis in het zonnetje te zetten als teken van waardering voor hun enorme inzet in deze moeilijke tijden. De hoofdmannen werden vergezeld door enkele oudere gildebroeders en gildezusters die zelf in Park Stanislaus wonen. Het personeel werd, omdat de Corona-regels in acht moesten worden genomen, vertegenwoordigd door enkele medewerkers.

Door de hoofdmannen van Gilde Sint Joris werd het dankwoord uitgebracht en werd een presentje in de vorm van een voetenbadje en een handdoek aangeboden. Dit was een bewuste en ludieke keuze om toepasselijk te accentueren dat de medewerkers een jaar hebben gehad waarin ze ontzettend veel kilometers hebben moeten maken om Corona onder controle te krijgen en te houden. Met de presentjes kunnen de medewerkers hun voeten weer in topconditie brengen, want ook in het nieuwe jaar zal er weer veel van hun voeten worden geëist, met als doel dat ze het virus buiten Park Stanislaus kunnen houden. Door Emilie Dieduksman werd een woord van dank en waardering aan de drie gilden uitgesproken namens alle medewerkers van het huis. Zij benadrukte dat het zeer gewaardeerd werd dat de gilden ditmaal aan de

medewerkers hadden gedacht, nadat ze in het voorjaar al de bewoners hadden verrast met een bloemetje.

Naast de presentjes kregen alle medewerkers een schrijven, waarin de gilden als volgt hun waardering uitten:

BESTE VERZORGERS VAN PARK STANISLAUS,

Moergestel kent een zeer rijk verenigingsleven, waaronder drie gilden; Sint Catharina, Sint-Joris en Sint Sebastiaan en Barbara. Samen zijn ze meer dan 1500 jaar oud en hebben ze al vijf eeuwen hun stempel gedrukt op het maatschappelijk leven in Moergestel. Ze kennen niet alleen een zeer oude traditie met leuke activiteiten, maar bieden veel meer. Ze staan bekend om hun broederschap, helpen elkaar in tijd van nood en ze zijn er ook als het voorspoedig gaat. Ze brengen het dorp leuk amusement met prachtige gilde-feesten en hun koningsschietsen en ondersteunen ook niet-gildebroeders. Bij een gildefeest dragen ze steeds een deel van de opbrengst af aan een goed doel binnen het dorp. Ook in de loop van het jaar organiseren ze leuke dingen voor mensen die het wat moeilijker hebben. Denk bijvoorbeeld aan de bijdragen aan De Zonnebloem, de duo-fietstochten voor de bewoners van Park Stanislaus, het meewerken aan de goede doelen van Moergestel en de attenties voor de bewoners van jullie thuis.

Ook dit jaar -dat gekenmerkt werd door de vreselijke gevolgen van het Corona-virus- willen de Moergestelse gilden samen iets doen voor een bijzondere groep mensen en dat zijn jullie. De mensen die met veel liefde en inzet de bewoners van Park Stanislaus verzorgen en hen steunen in deze moeilijke tijden. Jullie werk bestaat niet alleen uit het verzorgen van onze ouderen -waaronder diverse gildebroeders en gildezusters- maar ook uit het aanwezig zijn als ze weer een periode van eenzaamheid tegemoet gaan. Wij spreken ons respect en onze bewondering uit voor jullie allemaal en we willen jullie hartelijk danken voor alle liefde die jullie aan onze oudere inwoners geven. We laten dat vergezeld gaan van een presentje als extra blijk van waardering.

Samen wensen we jullie het allerbeste voor 2021 toe en we hopen dat het leven in ons mooie dorp weer snel normaal zal zijn. Allemaal een gezond en fijn nieuwjaar toegewenst, waarin we weer ouderwets met elkaar en onze families mogen omgaan!

Namens de Moergestelse gilden,
Hoofdman Gilde Sint Joris Ton van Doormaal
Hoofdman Gilde Sint Sebastiaan en Barbara
Gert van Elderen
Hoofdman Gilde Sint Catharina Peter Wolfs. ■

De drie gilden vertegenwoordigd.

Presentje wordt overhandigd.

Nieuwe koning Sint Antonius en Sebastianus Gilde Gemert

Wat op de oude kermiszonntag 9 juli niet kon doorgaan, kon op de toen bedachte 13de september wel, maar op een sobere wijze. Op die dag trok het gilde naar de kerk voor de koningsmis. Met vooraanmelding, handontsmetting en de gildebroeders op anderhalve meter van elkaar en in drie groepen opgedeeld. Zonder zang, maar wel stijlvol. Stilte bij het orgelspel van het loflied van Sint Antonius. Het bezoek aan zijn kapel volgde en vandaar werd opgetrokken naar het "tijdelijke" schietterrein bij de Sint Jan. Daar trad het koningspaar Harrie en Wilma van den Elsen terug, waardoor negen gilde-leden en vrienden van de Gemertse gilden schoten om de titel. Pastor Schevers en gilde-voorzitter Nico Krol

(namens de burgemeester), losten de bevrijdende schoten, gevolgd door vier ereschoten. Toen klopten de harten van de negen schutters wat sneller, zeker nadat in de negende ronde de vogel op de spil lager zakte. Het werd echt spannend door de enthousiaste aankondigingen en uitroepen van ceremoniemeester Fons van Katwijk. De vogel zakte en draaide, maar bleef hangen tot hij in de twaalfde ronde bij het 102de schot de geest gaf. Henk Ruis -ondersteunend lid- was de gelukkige. Hij werd met zijn dochter als koningin waardig gekeurd en ingehuldigd bij het gilde. Vroeger dan gewoonlijk was de activiteit hiermee geëindigd. ■

De nieuwe koning Henk Ruis.

Januari geen feestmaand voor De Gruun Schut

De maand januari van ieder jaar is dé feestmaand van De Gruun Schut, het Gilde van Sint Antonius en Sint Sebastianus. In deze maand worden de feestdagen van de patroonheiligen van het gilde gevierd.

GEEN FEEST

Het zou niet vreemd zijn als er deze maand in plaats van een feest sprake zou zijn van dagelijkse bidstonden in de strijd tegen het zo veelvuldig voorkomende Corona-virus. Alhoewel dit virus meer binnenin het lichaam zit dan bijvoorbeeld de pest, die het uiterlijk aanzien van personen aantast. De beeltenis van de heilige Sebastianus is te vinden aan de rechterkant van de priester, dichtbij het gilde-altaar.

Dit jaar is er wegens dit Corona-virus geen... competitie, niets bij leden aan te zeggen, geen Mortelzonntag op 17 januari, geen belvaan, geen optrekdag (de grootste feestdag van het jaar) en dus ook geen dekenkeuze en geen offermis voor de overleden gildebroeders en -zusters.

Het zijn allemaal dagen waarnaar door broeders en zusters wordt uitgekeken en waarop zij zich verheugen. Het samen komen, het samen eten en drinken verhoogt de gemeenschapszin binnen het gilde.

Het is zagezegt iets bijzonders om deze dagen voorbij te laten gaan zonder samenkomsten. Zelfs in de jaren van de Tweede Wereldoorlog (toen alle gilde-activiteiten verboden waren) werden deze dagen gevierd. Zij het zonder uiterlijk vertoon.

WANNEER

Later in het jaar wordt bepaald of en wanneer de feestmaand januari wordt gehouden. ■

Archief foto uit 2017.

Speciale nieuwjaarsgroet gemeente Zundert

De jaarlijkse nieuwjaarsreceptie van de gemeente kon dit jaar vanwege de Corona-maatregelen niet doorgaan zoals men gewend is. In plaats hiervan is door televisie 'Ons West Brabant' een speciale opname gemaakt. Door middel van een interview geeft het college van burgemeester en wethouders een terugblik op 2020 en een toekomstvisie voor 2021.

Om de genoemde interviews af te wisselen met enkele andere beelden wordt door de vier nog bestaande gilden in de gemeente een vendelgroet gebracht.

Van de vier gilden (namelijk Sint Jan Wernhout, Sint Bavo Rijsbergen, Sint Joris Rijsbergen en Sint Willibrordus Klein-Zundert) was de vaandeldrager aanwezig.

Door Jacques van Steen (de vendelier van Sint Joris Rijsbergen), onder begeleiding van tamboer Peter Daemen en hoofdman Frank Pellens werd buiten op het Raadhuisplein een vendelgroet gebracht aan de burgemeester mevrouw Joyce Vermue die bij alle gildes een functie heeft.

De tv-opnamen zijn met een 'drone' gemaakt, waardoor een speciaal beeld ontstaat van het

Drone-opname vendelgroet.

vendelen. De uitzending was te zien op 'Ons West Brabant' en ook op 'www.zundert.nl' en 'www.facebook.com/gemeentezundert'. Dat de gildes bij dit soort gelegenheden uitgenodigd worden benadrukt de goede verstandhouding met de gemeente en in het bijzonder de burgemeester. Voor de gildes is dit weer een

gelegenheid om zich te presenteren en daarbij is het goed voor de publiciteit, hetgeen niet onderschat moet worden. Wat betreft de foto; als je deze goed bekijkt dan ziet men dat het hoofd van Vincent van Gogh verwerkt is in de bestrating. ■

Veertig jaar Sint Hubertusgilde Leur

In april 1980 werd door de toenmalig burgemeester van Etten-Leur, mr. Frank Houben, het idee geopperd om het slapend gilde van Leur te gaan heroprichten. Aanleiding hiervoor was de uitreiking van een koninklijke onderscheiding aan de heer Karel Mol Senior, inwoner van Leur en tevens gildebroeder van het Sint Sebastiaangilde te Oudenbosch. Met hulp van de L.A.S. (Leurse Activiteiten Stichting) en na enkele besprekingen die volgden, werd op 16 december 1980 tijdens een bijeenkomst in toenmalig Café De Zwaan door vijf mensen definitief besloten tot heroprichting van het Sint Hubertusgilde Leur. Nu, veertig jaar later, bestaat het gilde uit achtendertig leden, variërend in de leeftijd van 11 tot 88 jaar. Bezit het gilde een eigen gildehuis -de Mouterij genaamd- en heeft het een rijke veertigjarige historie. Alle reden om dit heuglijke feit te herdenken. Vanwege de Corona-maatregelen was een grootse viering niet mogelijk. Om toch enige aandacht hieraan te geven werden de gildebroeders getraakteerd op enkele versnape-

ringen en werden enkele gildezusters verblijd met een mooie bos bloemen. Daarnaast werd er een digitale gilde-avond georganiseerd door de overheid (het bestuur) van het gilde. De gildebroeders konden op de gebruikelijke gilde-avond (normaliter komt men iedere vrijdagavond bijeen) inloggen. Tijdens de avond kwamen de veertig jaar van het bestaan voorbij in een quiz. In veertig vragen werden

gebeurtenissen en historische feiten over zowel het gilde, de Leur als de wereldgeschiedenis behandeld. Daarnaast werden er diverse historische foto's en filmpjes van het gilde getoond. Het was een gezellige avond, waarbij de broeders weer even virtueel bijeen waren. Natuurlijk hopen zij het in de nabije toekomst nog een keertje met z'n allen over te doen in de Mouterij. ■

1606 Staatsieportret gilde 1981.

IN MEMORIAM

RIA CENTEN (77)

Gildezuster

† 6 december 2020

Sint Antonius-, Sint Sebastianus- en Heilig Sacramentsgilde, Beugen (Land van Cuijk)

Ria was lid sinds 1985. Ze is de vrouw van Jan Centen (die op 10 februari 2018 is overleden) en de moeder van Patrick Centen. Allen lid van het gilde. Ria is op 11 december gecremeerd.

GERRIT HENDRIKS (92)

Zilverdrager

† 14 december 2020

Heilig Bloedsgilde, Boxmeer (Land van Cuijk)

MARINUS VAN DER VEER (83)

Gildeheer

† 29 december 2020

Heilig Bloedsgilde, Boxmeer (Land van Cuijk)

PIET JANSSEN (75)

Tamboer

† 23 december 2020

Heilig Bloedsgilde, Boxmeer (Land van Cuijk)

CAS DE HAAN JZN (87)

Gildebroeder, ouderling

† 5 januari 2021

Sint Catharina Gilde Eindhoven-Stad (Kring Kempenland)

Cas was de laatste in leven zijnde gildebroeder die vanaf 3 mei 1954 -de dag van de heropleving van het gilde- lid was van het gilde. In 1983 schoot hij zich tot koning en in 2012 werd hij ouderling. Cas wilde graag thuis tijdens de uitvaartceremonie de gilde-eer van zijn gilde ontvangen. In verband met de Corona-maatregelen mochten we slechts met een kleine gilde-delegatie (bestaande uit de overheid aangevuld met een drietal gilde-dragers) deze wens toch op een waardige wijze inwilligen. Het gilde zal deze markante en echte gildebroeder van het eerste uur erg missen en wenst zijn kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe met dit grote verlies.

JAN SMITS (71)

Gildebroeder

† 17 oktober 2020

Sint Martinusgilde, Tongelre (Kring Kempenland)

Jan is ruim drieëndertig jaar lid geweest. Een schutter in hart en nieren en tweemaal koning van het gilde (van 1988 tot 1990 en van 1996 tot 1998). Je kon altijd een beroep op Jan doen, niets was hem teveel. Op zondag 25 oktober (op de dag van zijn verjaardag) hebben we op gepaste wijze afscheid van Jan genomen.

JOS VERSTAPPEN (66)

Gildebroeder

† 8 november 2020

Sint Catharina en Barbaragilde, Geldrop (Kring Kempenland)

Jos Verstappen was pas ruim één jaar lid van het gilde. Hij zou dit jaar in september als gildebroeder 'gedoopt' worden, maar vanwege Corona hebben we dit een jaar verschoven. Jos had zich er zo op verheugd, maar hij heeft het helaas niet mee kunnen maken. Zaterdag 15 november stonden de leden van het gilde, de scouting en de Geldropse Jagers langs de route van de oldtimer-bus van de Zuid Ooster. Daarmee werd hij, begeleid door zijn familie, naar zijn afscheidsdienst vervoerd.

TOON VAN ENGELEN (87)

Gildebroeder

† 3 december 2020

Sint Catharina en Barbaragilde, Geldrop (Kring Kempenland)

Toon van Engelen kwam in 1994 bij ons gilde en werd twee jaar later 'gedoopt'. Hij werd lid toen het gilde weer wat opbloede en daarom maakte hij zich de laatste jaren zorgen over de toekomst. Toon was een aimabel Brabants mens met een grote belangstelling voor alles wat in Geldrop gebeurde. Bij de jaarlijkse kerstviering van het gilde sprak hij altijd een mooie kerstgedachte uit. Hij zal door velen echt gemist gaan worden.

WIM BAX (86)

Gildebroeder en erelid

† 27 januari 2021

Gilde Sint Jan Baptista, Leenderstrijp (Kring Kempenland)

Wim werd in 1970 ingeboond als lid van ons gilde. Wim was van de verhalen en vulde deze aan met zijn eigen humor. Hij was trots op het ijzerwerk in de Sint Janskapel dat hij in het verleden mocht maken. In 2020 was hij vijftig jaar lid. Hij was zeer vereerd met zijn onderscheiding en met het gilde-beeldje dat hij in oktober heeft mogen ontvangen. In verband met de Corona-maatregelen vond de uitvaart in besloten kring plaats. Op verzoek van de familie waren er ook gildebroeders en -zusters in de erehaag aanwezig om Wim een laatste groet te brengen.

WIEL PEERLINGS (88)

Gildebroeder

† 23 december 2020

Sint-Jansgilde, Soerendonk (Kempenland)

Wiel Peerlings is in 1969 ingewijd als lid van het gilde. Tijdens zijn eenenvijftig jaar lange lidmaatschap heeft Wiel Peerlings tweemaal plaatsgenomen in het bestuur als deken. Van 1977 tot 1980 en van 1996 tot 1999. Ook spoorde hij de jeugdleden aan om actief te zijn binnen het gilde. En promoveerde hij het gilde zowel in Soerendonk als daarbuiten. Wiel was ook graag actief op een controlepost tijdens de fiets-driedaagse van het

gilde om zodoende de deelnemers te verrassen met zijn welbekende humor. Toen het gilde het grafdelven op zich heeft genomen heeft Wiel zich altijd ingezet voor de kerkhofploeg.

JAN ANTONIS (64)

Gildebroeder

† 26 september 2020

Gilde Sint Anna, Riethoven (Kring Kempenland)

Jan was ruim achtendertig jaar gildebroeder en schutter bij het gilde. Hij was ook vier jaar koning. Daarnaast is hij ook plaatsvervangend districtsraadsheer geweest. Wij zijn hem dankbaar voor alles wat hij gedaan heeft, zowel bij het gilde als in overkoepelende organisaties. Jan wilde niet op de voorgrond staan, maar was altijd bereid om een helpende hand toe te steken en mee te denken in oplossingen. Ook de wijze waarop hij met de handicap van zijn vrouw en in latere jaren met zijn eigen ziekte is omgegaan verdient veel respect. Daarin was hij een voorbeeld voor anderen.

PIET MOLLEN (78)

Gildebroeder

† 4 december 2020

Gilde Sint Anna Riethoven (Kring Kempenland)

Piet is ruim tweeënvijftig jaar lid geweest. Behoudens het dekenschap op toerbeurt, heeft hij nooit een actieve functie in het gilde gehad. We konden wel op hem rekenen als we iets organiseerden. Piet was de initiator en de drijvende kracht van de 'Onnozele-Kinderen-viering'. Enkele jaren terug heeft hij deze viering bij het gilde ondergebracht. Hij hoopte op deze manier te voorkomen dat deze viering zou verwateren. Hij wilde het een steviger fundament geven en vond dat het wel passend was bij het gilde. We zullen ons Piet herinneren als een gezellige en betrokken medebroeder en gangmaker van de Onnozele-Kinderen viering.

BEP DE KRIJGER-HUIJSMAN

Gildezuster en ouderling

† 24 augustus 2020

Sint Martinus Gilde van het Heilig Sacrament, Dommelen (Kring Kempenland)

Bep was dit jaar twaalf en een half jaar lid van ons gilde. Door de Corona-crisis hebben wij haar helaas niet meer kunnen huldigen met dit heugelijke feit. We zijn dankbaar voor de vreugde en gezelligheid die ze als mensenmens in ons gilde heeft gebracht. Ze was de ouderling binnen ons gilde omdat zij het oudste lid was in leeftijd. In verband met Corona heeft ook de crematie op maandag 31 augustus 2020 in besloten kring plaatsgevonden.

JAN DARIS W-ZN

Zilverdrager

† 26 december 2020

Gilde van het Heilig Sacrament, Bergeijk (Kring Kempenland)

Jan was op 12 september 2020 nog gehuldigd in verband met zijn zestigjarig lidmaatschap bij het gilde. Jan heeft het gilde ondersteund bij tal van werkzaamheden en activiteiten. Zijn laatste actieve functie was zilverdrager. Samen met zijn vrouw Riek (overleden in 2008) nam Jan ook deel aan de buitenlandse reizen van het gilde. Jan was tot het laatst betrokken bij wat er gebeurde in zijn omgeving. Het gilde heeft waardig afscheid kunnen nemen van Jan in aanwezigheid van zijn kinderen en kleinkinderen.

JAN DE WIT (91)

Gildebroeder

† 17 december 2020

Onze Lieve Vrouwe Gilde, Zeelst (Kring Kempenland)

Jan was ruim 27 jaar lid van het Onze Lieve Vrouwe Gilde Zeelst.

LEO VAN DE WIEL (77)

Gildebroeder / vaandrig

† 29 januari 2021

Gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan, Haaren (kring Maasland)

We hebben Leo door de Corona-maatregelen met een kleine gilde-delegatie met gilde-eer begraven op de natuurbegraafplaats Landgoed Utrecht in Esbeek. Hij werd vorig jaar in maart getroffen door een hersenbloeding, met een drastische verandering in zijn leven. Leo was drieënzestig jaar lid van het gilde. Hij was vaandrig en een geweldige schutter. Hij heeft heel veel prijzen gewonnen binnen het gilde (waarvan vijftien jaar op rij gildekampioen) en op gildedagen. Leo was lid in orde van Oranje Nassau. Zijn dagelijks leven bestond uit de natuur, in de kwekerij of thuis in zijn eigen tuin. Wij verliezen een gildebroeder die trouw was aan het gilde, maar door eerdere gezondheidsproblemen minder actief werd.

JOS VERMEER (84)

Gildebroeder / erelid

† 10 november 2020

Gilde Sint Ambrosius, Loon op Zand (kring Maasland)

Jos Vermeer, roepnaam Joske, was sinds 1956 lid van het gilde en schoot zich tot koning op 8 maart 1967 voor een periode van zes jaar. Hij was lid van de bouwcommissie bij de grote verbouwing van ons gildehuis "In de Beijen-Thuijnen" in 2001. Hij was een gildebroeder in hart en nieren. Bijzonder geliefd bij gildebroeders en -zusters. Altijd rustig, bij alle activiteiten present. In 2016 werd Jos groots gehuldigd bij zijn zestigjarig lidmaatschap. Hij schonk een vlaggenmast met gildevlag, die

bij bijzondere gelegenheden wordt gehesen voor ons gildehuis. Met deze gift dankte Jos voor alle broederschap en vriendschap die hij al die jaren bij het gilde ondervond.

AD VAN DER AA (79)

Gildebroeder

† 5 juli 2020

Gilde Sint Ambrosius, Loon op Zand (kring Maasland)

Ad is in 1968 lid geworden van het Gilde Sint Ambrosius. Hij schoot zich twee keer tot koning; in 1979 en in 1985. Bij de organisatie van de Kringdag Maasland in 1984 leverde Ad een grote inzet. Ad maakte twaalf jaar deel uit van de overheid en was jarenlang schatbewaarder. Voor het koningszilver maakte Ad prachtige opbergkisten. Hij was ontzettend handig en leverde grote bijdragen in de bouw van "In de Bijên-Thuijnen". Hij was betrokken bij het maken van een nieuw gildeboek. We danken Ad voor al zijn goede werk. We missen in hem een trouwe gildebroeder.

WIM VOS (88)

Gildebroeder

† 4 november 2020

Gilde Sint Antonius Abt, Nuland (kring Maasland)

Wim werd in 1974 lid van ons gilde. Hij was altijd een begenadigd schutter en in de perioden 1981-1983 en 1991-1993 was hij koning. Vanaf 1984 tot 2001 heeft hij de functie van deken-rentmeester bekleed. Vanwege zijn vele verdiensten is Wim onderscheiden als eerste "Gildebroeder van het Jaar 2001". Naast dat Wim de kas beheerde, had hij ook de leiding over het onderhoud van ons gildeterrein. Twee taken die hij steeds met volle overgave heeft uitgevoerd. Met veel gildebroeders bewezen we hem de laatste eer door een erehaag te vormen op de parkeerplaats van het crematorium waar hij ook uitgevendeld is. Wij verliezen in Wim onze oudste en zeer gewaardeerde gildebroeder!

TON PAUWELS (89)

Gildebroeder

† 7 november 2020

Sint Barbaragilde, Dinther (kring Maasland)

Ton werd begin deze eeuw gildebroeder. Hij was zeer actief bij 'Het Genootschap' op woensdagmorgen, waarbij Ton tot op hoge leeftijd nog bezig was met het schoonmaken van de dakgoten en het schoffelen langs de parkeerplaats. Ook was hij onze oudste gildebroeder in uniform. In 2004 behaalde Ton de eerste prijs met geweer-schieten onderling in de B-klasse. In 2010 werd Ton kampioen in de B-klasse met kruisboogschieten en dat heeft ie tot op hoge leeftijd gedaan. Ton sloot zijn woorden altijd af met: "Mooi en gezond blijven". Wij verliezen in Ton een waardige gildebroeder! Ton is met gilde-eer begraven.

JONKHEER BIB VAN RIJCKEVORSEL (77)

Gildebroeder en ere-heer

† 16 mei 2020

Gilde Sint Barbara en Sint Sebastiaan, Vught (Kring Maasland)

Bib is in 1964 geïnstalleerd als gildebroeder en ere-heer. Tevens was Bib beschermheer van de Dommelgroep. Hij toonde zich altijd een zeer aimabel mens met veel aandacht voor andermans welzijn en zorgen. Daarnaast stond Bib bekend om zijn Bourgondische karakter met een groot gevoel voor gastvrijheid en humor. Bib was een zeer betrokken lid van het Vughtse Gilde Sint Barbara en Sint Sebastiaan. In de Bossche regio was hij lid van tal van verenigingen en graag gezien. De uitvaart van Bib vond vanwege de Corona-beperkingen met aangepaste gilde-eer plaats. Het gilde was regelmatig welkom op zijn landgoed Beukenhorst, waar hij is begraven. Wij zullen hem bijzonder missen.

AD VAN GRINSVEN (73)

Gildebroeder

† 29 januari 2021

Gilde Sint Catharina en Barbara, Schijndel (kring Maasland)

Ad is op 2 februari 1989 geïnstalleerd en is altijd een trouwe bezoeker geweest van de wekelijkse gilde-avonden. Hij had binnen de overheid van 2010 tot 2016 de taak van buideldrager. In 1992 en 2001 schoot hij zich tot koning binnen het gilde. Ook op de jaarlijkse kringdag wist hij zich tot koning te schieten. Ad maakte het wedstrijschema voor het jeu-de-boules-spel. In 1995 en 2003 werd hij landjonker van het gilde. We zullen ons Ad herinneren als een oprechte gildebroeder, die zijn lidmaatschap erg serieus nam. Hij zei altijd: "je bent een gildebroeder voor het leven" en daar heeft hij zich aan gehouden.

PIET SCHOENMAKERS

† 22 december 2020

Gildebroeder

Gilde Sint Hubertus, Berkel (kring Maasland)

Piet werd lid van Gilde Sint Hubertus op 10 december 1976. In 2017 heeft Piet voor zijn veertigjarig lidmaatschap een onderscheiding in zilver ontvangen van gildekring Maasland en een zilveren speld van zijn eigen gilde. Piet was actief als gewerschutter. Daarnaast heeft hij zitting gehad in de overheid en de schietcommissie en was hij de drager van het beeld van onze patroonheilige. Piet was een dierbare en trouwe gildebroeder, hij zal in onze gedachten voortleven als een vriend van en voor ons allen. Wij zijn Piet veel dank verschuldigd voor wat hij voor het gilde gedaan en betekend heeft. Het gilde zal Piet missen, maar zeker niet vergeten.

MART SMITS

Gildebroeder

† 18 januari 2021

Sint Hubertus Gilde, Drunen (kring Maasland)

Mart kwam in 1968 bij het gilde en hij wist al snel zijn draai te vinden. Hij was één van de velen die jarenlang oud papier ophaalden en hij was tweede deken. Hij schoot zich in 1973 tot koning. In 2008 kreeg Mart een kringonderscheiding van de Kring Maasland. Na een kort ziekbed is hij op 18 januari 2021 overleden. In hem gaan we een waardig gildebroeder verliezen. Mart rust zacht.

COERT VAN EE (66)

Gildeheer / lid van de ereraad

† 12 december 2020

Gilde van Sint Martinus en Sint Antonius, Lexmond en Hei- en Boeicop (kring Maasland)

Toen Coert van Ee in 2011 burgemeester van de Gemeente Zederik werd, heeft hij de functie van gildeheer direct aanvaard. Hij zag de meerwaarde van het gilde voor de gemeenschap. Hij verscheen in volledig gilde-tenuue bij presentaties van het gilde, gaf vanuit de ereraad advies en leidde als gildeheer de Academische zittingen van 2017 en 2018. Ook de betrokkenheid van zijn vrouw Marion werd zeer gewaardeerd. In gedachten zwaaien we hem een laatste vendelgroet toe. We denken aan zijn lieve vrouw Marion, zijn kinderen en kleinkinderen en wensen hen alle sterkte toe die nodig is om dit grote verlies te dragen.

CEES VAN CASTEREN (90)

Gildebroeder

† 27 december 2020

Sint Jorisgilde, Tilburg (Kwartier van Oirschot)

Cees was achtendertig jaar gildebroeder. Hij was lange tijd erg betrokken bij alles wat er bij het Sint Jorisgilde te doen was. Tot zijn gezondheid hem in de steek liet. Cees was van 1991 tot 2012 tweede deken. Hij heeft de geldzaken altijd goed behartigd. Ook was hij ongeveer twintig jaar lid van de "Stichting tot instandhouding van het Sint Jorisgilde." Toen het gilde in 2004 een eigen onderkomen kreeg zette hij zich in voor het wel en wee betreffende het kantine-gebeuren. Op het gedachtenis-prentje stond deze zin: "Een authentiek en humoristisch mens is van ons heengegaan." Hier sluit ons gilde zich graag bij aan.

JAN TIMMERMANS (85)

Gildebroeder

† 26 oktober 2020

Gilde Sint Sebastiaan Hilvarenbeek (Kwartier van Oirschot)

Jan was sinds 1966 lid van het Gilde Sint Sebastiaan en nam al snel de taak van vaandeldrager over van zijn vader. Als gewaardeerd

en actief gildebroeder ging hij steeds voorop in de optochten. En altijd nam Jan deel aan de activiteiten en genoot hij van de gezelligheid onder het genot van een borreltje. Op 31 oktober 2020 hebben we met gilde-eer afscheid moeten nemen.

PETRA VAN GEMERT-VAN KOLLENBURG

Gildezuster

† 3 september 2020

Gilde Sint Antonius Abt, Liempde (Kwartier van Oirschot)

Petra is zeer ongelukkig ten val gekomen en daaraan overleden. Zij was gedurende tien jaar een waardevolle gildezuster die altijd voor iedereen klaarstond. Zij was bij ons de drijvende kracht voor de jeu de boules. Op 9 september hebben wij met beperkte gilde-eer afscheid van haar genomen. Wat zullen wij haar missen.

HENDRIK WIJTEN (89)

Gildebroeder

† 25 december 2020

Gilde Onze Lieve Vrouwe Broederschap Biest-Houtakker (Kwartier van Oirschot)

Hendrik was sinds 1982 lid van ons gilde en was tot op hoge leeftijd altijd als handboogschutter aanwezig bij onze oefenavonden. Hij hield van gezelligheid en had een bepaalde droge humor. Op 2 januari is er in besloten kring afscheid genomen van Hendrik.

GERARD VAN HOOF (78)

Gildebroeder

† 17 januari 2021

Gilde van Onze Lieve Vrouwe en de Heilige Willibrordus, Wintelre (Kwartier van Oirschot)

Gerard was sinds 1983 één van de trouwste gildebroeders van het gilde. Ondanks dat zijn gezondheid het op het laatst niet meer toeliet, liet hij geen enkele gilde-aangelegenheid aan zich voorbij gaan. Wij verliezen een zeer gepassioneerd gildebroeder.

KLAAS VAN DER ZANDEN (67)

Hellebaardier en zilverdrager

† 1 november 2020

Gilde Sint Servatius, Lieshout (kring Peelland)

Totaal onverwacht en veel te vroeg is Klaas van ons heengegaan. Dit levert ongetwijfeld een stilte op die wij niet gewoon zijn. Klaas was altijd duidelijk aanwezig, maar met het hart op de goede plek. Rest ons niets dan de fijne herinneringen aan Klaas als een echte bourgondiër, echtgenoot, vader, opa en gildebroeder te koesteren. Klaas, bedankt dat je bij ons gilde wilde zijn, geniet van de eeuwige jachtvelden en bewaar een potje bier met wild voor ons!

BERTUS VAN RIXTEL (87)

Erebroeder

† 11 januari 2021

Gilde Onze Lieve Vrouwe, Aarle-Rixtel (kring Peelland)

Bertus is in september gehuldigd voor zijn vijfenzestigjarig lidmaatschap. Bertus was een zeer actieve gildebroeder die werkelijk alle disciplines bij het gilde heeft doorlopen. Begonnen als vendelier met vele prijzen op het hoogste niveau. Daarna niet onverdienstelijk als tamboer en later ook als gewerschutter. Hij was twee keer koning en nam vervolgens de commandant-stok over. Was lange tijd bestuurslid en vervolgens vice-hoofdman en hoofdman. Voor al deze verdiensten is Bertus benoemd tot erebroeder en vervolgens lid in de orde van Oranje Nassau. Op vrijdag 15 januari hebben we met gilde-eer afscheid genomen. Hij leeft voort in onze herinnering.

ANNA BOUW-FRANCISZEN

Gildezuster

† 6 december 2020

Gilde Sint Joris, Gemert (Kring Peelland)

Op 13 oktober 2020 trok het Sint Jorisgilde nog naar het Boerenbondsmuseum om Anna een welverdiende vendelgroet te brengen vanwege haar honderdste verjaardag. Anna wist hoe waardevol een lidmaatschap van het Sint Jorisgilde kan aanvoelen en handelde daar ook naar. We zijn haar daar zeer dankbaar voor. Als gilde zijn we blij dat we haar zo lang in ons midden mochten hebben. Op vrijdag 11 december 2020 namen we, met inachtneming van de Corona-richtlijnen, afscheid van een zeer betrokken gildezuster tijdens een dienst in de kerk van Sint Jans Onthoofding.

CEES HUIJBREGTS (90)

Gildebroeder

† 21 oktober 2020

Gilde Sint Leonardus, Beek en Donk (kring Peelland)

Cees kon goed en gezellig vertellen en schrijven, zoals bij eenieder bekend. Dat was voor hem geen probleem. Over vele van onze activiteiten schreef hij een verhaal voor de plaatselijke krant en ons jaarverslag. Maar ook assisteerde hij gilde-pastor Franklin bij onze gebedsdiensten, de Donckse wij-ing en bij onze Leonarduskapel aan de Goorloop. Cees werd twee keer koning en onderscheiden met een bronzen medaille in de orde van de nobele papegay.

WILLEM ROIJACKERS (72)

Gildebroeder

† 14 november 2020

Gilde Sint Willibrordus, Bakel (kring Peelland)

Willem kwam in 1965 bij het Sint Willibrordusgilde in Bakel en was bijna bij alle activiteiten van ons gilde aanwezig. Hij was bestuurslid van 1993 tot en met heden. Onder andere was hij voorzitter en penningmeester en nu is hij staande deken (erebestuurslid). Ook was Willem erg actief binnen ons gilde op het gebied van het archief. Willem heeft zich eenmaal tot koning van ons gilde geschoten (1995-1998). Hij was een gildebroeder in hart en nieren, wij zullen hem enorm missen.

VERWIJMEREN (76)

Gildebroeder

† 22 november 2020

Gilde Sint Jan, Wernhout (Baronie en Markiezaat)

Jan was eenenvijftig jaar lid van het gilde. Hij heeft veel voor ons gilde betekend. Diverse functies heeft hij bekleed en veel vrijwilligerswerk heeft hij voor ons gilde verricht. Wij konden altijd op hem rekenen. Hij heeft de functie van deken vervuld en heeft tien jaar het vaandel gepacht. Daarnaast heeft Jan zijn steentje bijgedragen aan het tot stand komen en de organisatie van de jaarlijkse jaarmarkt; de rommelmarkt die meer dan vijfentwintig jaar heeft bestaan. Wij zullen Jan missen.

Mogen zij allen rusten in vrede

Wie wat wanneer?

In 1964 maakte de Bossche persfotograaf Frans Kuit deze opname voor het Bisschoppelijk Paleis in 's-Hertogenbosch. We zien bisschop Bekkers en hulpbisschop Bluysen en in de deuropening de moeder van monseigneur Bekkers met poffer. Rechts staat Mathieu van der Voort, secretaris van de in 1935 opgerichte Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden.

Maar welke gebeurtenis speelt zich af op de stoep van huidige Parade 10? Wat is de naam van het gilde, dat de Eed van Trouw afneemt? Wie herkent de hoofdvendelier en de andere gildebroeders?

Herhaalde oproep:

Wie weet... gaat deze herhaalde oproep (zie foto in nummer 4-2020, pagina 55) wel vruchten afwerpen.

Martien Coppens fotografeerde de optocht door de straten van Boxmeer.

Wanneer is deze opname gemaakt en om welke gebeurtenis gaat het? Wie herkent de drager van het hoofdvaandel, de koning en de andere gildebroeders?

Graag uw reactie sturen naar de Brabant-Collectie (brabant@uvt.nl) of naar Tony Vaessen (antonius.vaessen@telenet.be).

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

GERESERVEERD VOOR FEDERATIEVE TOERNOOIEN

- Het boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten eerste zondag in september.

Gezien de huidige situatie is het nog onzeker wat er dit jaar door kan gaan.
Dit is geheel afhankelijk van de aanpak en maatregelen om het Corona-virus onder controle te krijgen.

GILDEFEESTEN IN 2021

25 april

Kring Kempenland Outdoor jeugdtoernooi

Sint Agatha Heeze

30 mei

Kring Maasland NBFS toernooi vlakboogschieten Jeugd

Gilde Sint Joris Udenhout

20 juni

Kring Land van Cuijk Vrij gildefeest Gilde Sint Anthonius Sambeek

5 september

Kring Kwartier van Oirschot NBFS-toernooi Geweeschieten

19 september

Kring Peelland NBFS-toernooi VTBS Sint Servatiusgilde Lieshout

9 oktober

NBFS Noordbrabantse Federatiedag

Provinciehuis 's-Hertogenbosch

GILDEFEESTEN IN 2022

10 april

Kring Peelland NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip

Gilde Sint Agatha Boekel

15 mei

Kring Kwartier van Oirschot Vrij gildefeest 700 jaar

Gilde Onze Lieve Vrouwe en de Heilige Willibrordus, Wintelre

29 mei

Kring Maasland Kringgildedag Gilde Sint Antonius Abt Nuland

5 juni

Kring Kempenland Kringgildedag Sint Annagilde in Riethoven

26 juni

Kring Peelland Vrij gildefeest Sint Antonius en

Sint Sebastianusgilde Gemert

3 juli

Kring Kwartier van Oirschot Kringgildedag

Gilde Sint Brigida uit Netersel

10 juli

Kring Land van Cuijk Vrij gildefeest

Sint Willibrordusgilde Geijsteren

augustus

Kring Baronie & Markiezaat Kringgildedag

Sint Antonius Abt, Terheijden

4 september

Kring Peelland NBFS-toernooi Geweeschieten

11 september

Kring Land van Cuijk Kringgildedag Gilde Mathiasgilde Oploo

18 september

Kring Kwartier van Oirschot NBFS-toernooi VTBS

8 oktober

NBFS Noordbrabantse Federatiedag

Provinciehuis 's-Hertogenbosch

GILDEFEESTEN IN 2023

april

Kring Kwartier van Oirschot NBFS-toernooi

kruisboogschieten op wip

4 juni

Kring Kempenland Kringgildedag Sint Catharina

en het Sint Barbaragilde Eersel

11 juni

Kring Kwartier van Oirschot Kringgildedag

Gilde Sint Sebastiaan Moergestel

9 juli

Kring Peelland Kringgildedag Sint Lambertus Someren Eind

3 september

Kring Land van Cuijk NBFS-toernooi Geweeschieten

10 september

Kring Kwartier van Oirschot Kringgildedag Gilde Sint Joris uit

Hoogeloon

17 september

Kring Baronie en Markiezaat NBFS-toernooi VTBS

7 oktober

NBFS Noordbrabantse Federatiedag Provinciehuis

's-Hertogenbosch

Voor verdere jaren zie het schema op de federatieve website: www.schuttersgilden.nl

